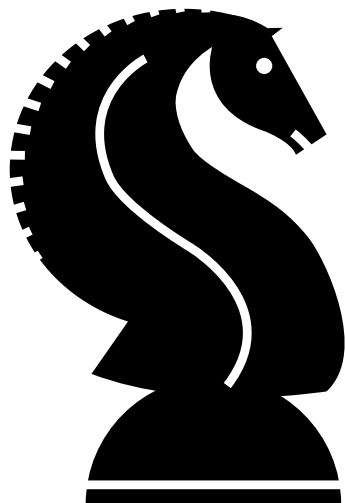

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

VYDÁVÁ OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PRAŽSKÁ ŠACHOVÁ SPOLEČNOST

20. PROSINCE 2007 ČÍSLA 51 52

VÁNOČNÍ DÁRKY SVĚTLO VE TMĚ SVÍTÍ

Již jen pár dnů zbývá do Štědrého dne, kdy se Advent láme ve svátky vánoční. V tomto čase příprav se k vám dostává poslední číslo prvního ročníku Šachového týdeníku. Chceme vám všem popřát krásné a požehnané Vánoce, kdy „světlo ve tmě svítí a tma ho nepojala...“, a veselý a šťastný Nový rok.

Během uplynulého roku se Šachovému týdeníku podařilo rozšířit redakci a získat dobré spolupracovníky. Věříme, že pro rok 2008 vám budeme moci nabízet každý týden ještě lepší šachové čtení než v roce letošním.

Pro ulehčení předvánočního shonu a hledání dáreků pro vaše blízké vám přinášíme několik inspirací na zajímavé šachové dárky, kterými můžete potěšit své šachové přátele. Šachové knihy, turnajové figury, běžné šachové hodiny či výukový a databázový šachový software necháváme stranou. Hledali jsme předměty, kde je jejich spojení s královskou hrou méně očekávané, nebo které jsou něčím kuriózní či překvapivé. Nebo prostě jen hezké a milé.

pokačování na straně 3

ZÁPAS O MISTRA SVĚTA BUDE V ŘÍJNU

Viši Anand

Vladimír Kramník

Příští zápas o šachovou korunu se uskuteční v říjnu příštího roku v Německu. Viši Anand a Vladimír Kramník změří své síly v Bonnu. Souboj na 12 partií začne 11. října; pokud tato část skončí nerozhodně, bude následovat tie-break. Cenový fond zápasu je 1,5 milionu eur, přičemž hlavním sponzorem střetnutí je německá průmyslová společnost Evonik, která již loni sponzorovala zápas mezi Kramníkem a programem Deep Fritz. Záštitu nad zápasem o titul mistra světa převzal německý ministr financí Peer Steinbrück, sám nadšený šachista.

KASPAROV NEKANDIDUJE NA PREZIDENTA

Lídři ruského opozičního uskupení a dvanáctému mistru světa v šachu Garrymu Kasparovovi nebyla dána možnost se zaregistrovat

Garry Kasparov

jako oficiální kandidát na funkci ruského prezidenta. Vedení kina Mir, kde měl proběhnout sběr podpisů pod Kasparovovu kandidaturu, nečekaně zrušilo dohodu o pronájmu svých prostor. Podle výkonného ředitele opozice Denise Bilunova se tak stalo na základě „hrubého administrativního tlaku“ a hrozeb provozovateli kina. Bilunov podal Ústřední volební komisi hned dva návrhy, jak celý incident vyřešit, včetně změny místa konání podpisové akce, ty ale byly komisí zamítnuty. Podat nové oznámení však již nebylo možné, neboť se

MČR V BLESKOVÉM ŠACHU

NAVARA MĚL NAMÁLE, ALE PŘESTO VYHRÁL

Mistrem České republiky v bleskovém šachu pro rok 2007 se v Praze stal v mužské kategorii velmistr David Navara (2656), mezi ženami kralovala WIM Eva Kulovaná (2305) a dorostenecký titul patří Michalu Krčálovi (2157).

Nejlepší český šachista posledních let se po základní části málem nevešel do finálové čtyřky, když o jeho postupu rozhodlo až druhé pomocné hodnocení. V semifinále a finále už ale David Navara kraloval.

Pokračování na straně 17

GM David Navara

tak musí stát minimálně pět dní před konáním akce a uzávěrka registrace kandidátů na prezidenta Ruské federace byla 18. prosince. Kasparovovo jméno se tedy neobjeví mezi kandidáty na nejvyšší ruský úřad.

JUBILEUM ŠACHOVÉHO MECENÁŠE

Joop van Oosterom

12. prosince oslavil sedmdesáté narozeniny známý šachový mecenáš a velmistr Joop van Oosterom. Je dvojnásobným vítězem finále mistrovství světa v korespondenčním šachu, ale šachové veřejnosti je nizozemský milionář pravděpodobně známější jako mecenáš, který značně pomohl hned několika šachovým velmistřům, zejména z bývalého Sovětského svazu, kteří přišli s rozpadem země i o většinu příjmů. Joop van Oosterom je také sponzorem turnajů hraných pod názvem Melody

Amber v Monaku a finančně podporuje také Monacký šachový klub.

NA PAMĚŤ NAJDORFA

Miguel Najdorf

Šachisté z Polska, Argentiny a Indie uctili památku velmistra Miguela Najdorfa (1910–1997). Trojzápas na počest polsko-argentinského velmistra se konal ve Varšavě pod patronátem primátorky Hanny Gronkiewicz-Waltz. V říjnu 2006 se v Buenos Aires poprvé utkaly reprezentační výběry Argentiny a Polska, a daly tak základ nové tradici. K loňským dvěma týmům letos přibyla ještě Indie, kde je popularita šachu poté, co se Viši Anand stal mistrem světa, na raketovém vzestupu. Letošní zápas, který probíhal od 11. do 13. prosince, vyhráli právě hráči z Indie, kteří nastoupili v sestavě GM Dibyendu Barua (2491), GM Surya Shekhar Ganguly

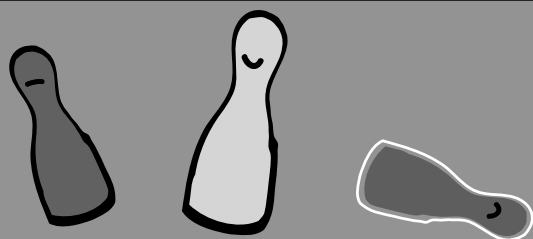
(2585), GM Sandipan Chanda (2593), IM Saptarshi Roy Chowdhury (2418) a Atanu Lahiri (2290).

TRIUMF ŽEN

Ant. Stefanova

Ženy vládly 15. ročníku mezinárodního velmistrovského turnaje Salona 2007. V turnaji hraném od 7. do 15. prosince zvítězila exmistryně světa Bulharka Antoaneta Stefanovová (2463). Proti svým povětšinou mužským kolegům a držitelům velmistrovského titulu dokázala získat v devíti kolech šest a půl bodu za pět výher, tři remízy. Jedinou porážku jí uštědřila IM Jelena Dembo. Antoaneta Stefanovová byla do turnaje, kde hrály kromě ní ještě dvě ženy, nasazena z deseti hráčů až jako sedmá. Padesát procent si na svůj turnajový účet připsala i osmá nasazená Ruska Natália Pogoninová (2482).

SPOLEČENSKÉ-HRY.CZ

NOVĚ OTEVŘENO !!!

- stolní hry
- hlavolamy
- deskové hry (GO, dáma, backgammon...)
- výukové hry
- karetní hry
- šachy

Dárek ke každé objednávce !

HSH SPORT

www.spolecenske-hry.cz

Telefonické objednávky: 724170260
expedice@hshsport.cz
Osobní odběr: Radlická 462/19, Praha 5

SVĚTLO VE TMĚ SVÍTÍ

pokačování ze strany 1

Velká třiceticentimetrová svíce ve tvaru šachové figury od italské společnosti Seletti (www.seletti.it/candles/01scacco.htm) je krásnou bytovou dekorací. V Praze ji můžete koupit v prodejně Naoko, Revoluční 24 (www.naoko.cz) za 995 Kč. Svíce mají z bílého i černého vosku a minulý týden měli ještě tvary stauntonovského krále, dámy a pěšce.

Dřevěnou solničku a pepřenku (obě jsou s mlýnkem) v podobě

černé věže a bílého střelce vyrábí výrobní družstvo Dřevotvar v Jablonném nad Orlicí (www.drevotvar.cz), které má prodejny v Karlových Varech a v Sokolově.

Dětské bryndáčky s šachovými motivy, stejně jako podobně vyzdobená trička a mikiny (a další šachově potištěný materiál) nabízí obchod www.cafepress.com/chessmotifs.

Máte-li chuť na trochu erotiky, můžete si na adrese www.lovechess.nl/games/demo/free-download.php stáhnout za 24,99 dolaru herní šachový program, kde figurky jsou nazí obyvatelé starověkého Egypta. Demo verze je zdarma a je-li ostrá stejně kvalitní, rozhodně vám nebude ničit sebevědomí, jako to dělájí Fritz a Rybka.

Broušené skleněné šachové figury, občas s přídatkem kovu a vždy

s uměleckou ambicí nabízejí českí skláři na webových stránkách www.crystal-clarisima.com. Ceník třpytivých souprav zveřejněn není.

Ujždíte-li na Santa Clause (či Dědu Mráze, oni jsou jak jednovaječná dvojčata), potěší vás šachová souprava vánočně laděných šachových figur včetně šachovnice. Nabízejí ji na adrese www.puzzlesdirect.com/Christmas-Chess_p_128-12328.html za 29,99 dolarů.

V jednom z dílů kultovního seriálu StarTrek hrál pan Spok pro vybroušení svého myšlení trojrozměrné vulkánské šachy. Chcete-li pana Spoka napodobit, zkuste si zahrát si šachy v trojrozměrném prostoru. Na adrese www.chess-shop.com/detail.aspx?ID=64 nabízejí unikátní šachovnici a figury z Nepálu. Tato pozoruhodná ruční práce je nabízena za 260 dolarů.

Pavel Matocha, Václav Pech

KAMSKY VE FINÁLE PORAZIL ŠIROVA

Gata Kamsky se po osmi letech vrátil do bojů o šachový trůn. Americký velmistr porazil díky výhře ve druhé partii ve finálovém zápasu Světového poháru svého soupeře Alexeje Širova 2,5:1,5, a stává se tak soupeřem Veselina Topalova v semifinálovém zápasu nového cyklu mistrovství světa. Soupeř vítěze z nadcházejícího zápasu vzejde z duelu současného mistra světa, Inda Višiho Ananda s ruským velmistrem Vladimírem Kramníkem. Gata Kamsky neprohrál na turnaji, který probíhal v sibiřském Chanty-Mansijsku od 24. listopadu, jako jediný ze všech zúčastněných šachistů ani jedinou partii. Finálový zápas byl soubojem Širova útoku s Kamského obranou a precizní obrana tentokrát slavila úspěch. Alexej Širov předtím v tiebreaku přešel přes posledního z ukrajinských bohatýrů v turnaji – Sergeje Karjagina.

SERGEJ KARJAKIN (2694) – –ALEXEJ ŠIROV (2739)

Sicilská obrana [B33]
Chanty-Mansijsk, 2007

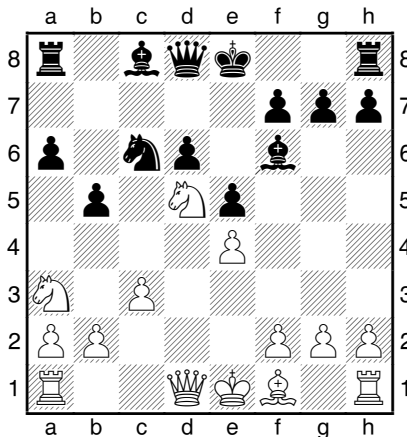
Komentuje: Václav Pech

1.e4 c5 2.Jf3 Jc6 3.d4 cxd4 4.Jxd4 Jf6 5.Jc3 e5 6.Jdb5 d6 7.Sg5 a6

GM Alexej Širov

8.Ja3 b5 9.Jd5 Se7 10.Sxf6 Sxf6 11.c3 Základní postavení klidného systému hry proti Svěšnikovově sicilské, ve kterém má černý proti plánu Jc2 s dalším a2-a4 hned několik způsobů vývinu.

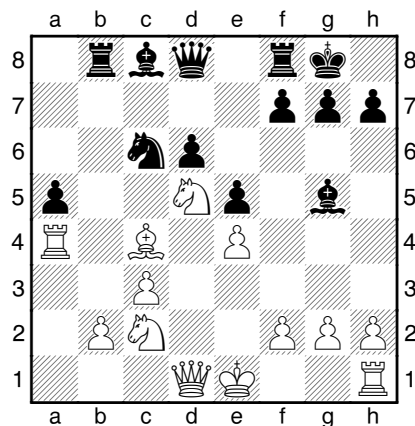

11...Sg5 Plán bílého spojený s tahem a2-a4 zcela ruší měně hrané, ale rozhodně ne špatné pokračování 11...Je7, používané například velmistrem Ikonnikovem. Černý může také zahrát 11...0-0 a po 12.Jc2 bránit programovému a2-a4 prostřednictvím 12...Vb8. Nevýhodou může být v tomto případě ale to, že po 13.h4 bílý nepustí černého střelce na g5 a ten pak nemůže kontrolovat důležité pole e3. Tah zahráný Širovem umožňuje oba tyto systémy kombinovat, když na 12.Jc2 může následovat 12...Vb8 se zamezením postupu a2-a4.

12.Jc2 0-0 Širov ale o chytračení kolem tahu a2-a4 nejvíce zájem a drží se té nejvyšší dálnice, která je k dispozici.

13.a4 bxa4 14.Vxa4 a5 Tah v partii je bezesporu nejčastější, ale není zdaleka povinný. Jako odbočky lze uvést 14...Kh8 (Tivjakov-Vander Wiel, 2000) nebo další méně často hrané pokračování 14...Je7, po čemž černému sice zůstane slabý pěšec a6, ale protihra spojená s postupem f7-f5 přijde na řadu o ušetřený tah dříve.

15.Sc4 Vb8

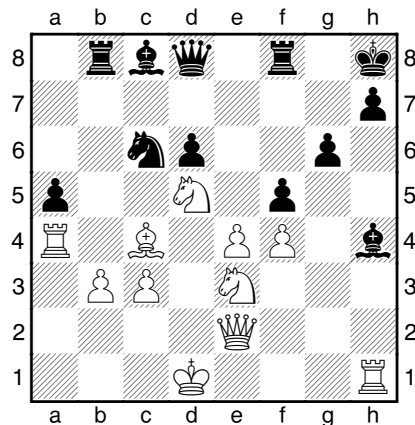
16.b3 Jinou možností, která odstarovala popularitu této varianty, je 17.Va2 se stejným plánem. Po 17...Kh8 17.Jce3 g6 18.h4!? pokračoval Vladimír Kramník proti Ruslanu Ponomarjovovi 18...Sxh4 19.g3 Sf6 20.b3 Sg7 (podle Kasparova je nadějnější 20...Kg7). 21.f4 exf4 22.gf4 Ve8 23.Df3 (zajímavé je i okamžité 23.Vah2). 23... Kg8 24.Vah2 (Ponomarjov-Kramník, Wijk aan Zee 2005).

16...Kh8 17.Jce3 Klidnějším plánem je jistě 17.0-0, na což černý nejlépe pokračuje okamžitým 17...f5 se složitou hrou.

17...g6 18.h4 Sxh4 19.g3 Sg5 20.De2 Karjakin chce po programovém postupu f2-f4 případně zahrát De2-h2, a obsadit tak co nejrychleji uvolněný sloupec.

20...f5 Černý nemá na mysli pouze protihru proti bílému králi v centru, ale zároveň si i uvolňuje sedmou řadu ke krytí citlivého bodu h7.

21.f4 exf4 22.gxf4 Sh4+ 23.Kd1

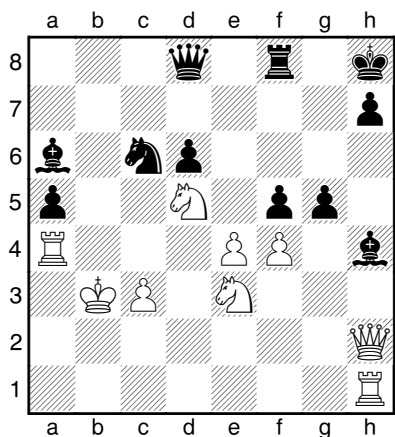
23...Vb7! Výborné místo pro věž, které odtud může díky uvolnění

sedmé řadě a sloupci „b“ působit prakticky po celé šachovnici.

24.Dh2 g5 Na ústup 24...Sf6 by mohl bílé reagovat například 25.Dh6 Vg7 a pak v nějaké variaci zahrát 26.Va2!? s přesunem věže na královské křídlo.

25.Sa6?! Pravděpodobně přesnější než výpad střelcem bylo 25.exf5!? Sxf5 26.Jxf5 Vxf5 27.Dh3 Vbf7 (navrhuje počítač, mnohem lidštěji vypadá 27...Df8) 28.Je3 d5 29.Jxf5 dxc4+ 30.Kc1 cxb3 31.Vc4 Je7 32.Jxh4 gxh4 33.De6 a černý bude muset svoji kompenzaci za kvalitu ještě dokazovat.

25...Vxb3 26.Kc2 Sxa6 27.Kxb3

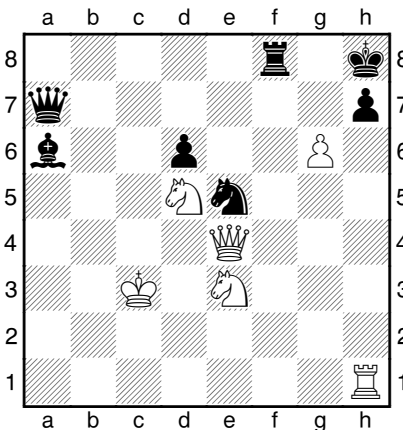

27...fxe4 Širov nakonec stejně kvalitu obětovává, ale zde již není o jeho kompenzaci pochyb. Dva pěšci a otevřená pozice krále dává tušit, že bílého čekají nepříjemnosti. Naopak šance bílého na královském křídle jsou zatím spíše teoretické.

28.fxg5 Karjakin nedbá na skryté nebezpečí v pozici a ponechává svého krále na otevřeném sloupci. Stálo za zamyšlení uklidit krále do bezpečí tahem 28.Ka3 Vf7 29.Vxe4 Sd3 s nejasnou hrou.

28...Db8+! 29.Vb4? Problém je v tom, že bílý nemá čas na jednoduchý ústup krále 29.Ka3 pro 29...Vf2+; Přednost si ale zasloužilo pokračování 29.Jb4! axb4 30.Dxh4 Db7 (s bílou věží na a4 si totiž černý nemůže dovolit pokračovat jako v partii 30...bxc3+ 31.Kxc3 Da7 32.Dxe4 Je5? pro jednoduché 33.Vxa6!+- s výhrou) 31.Dxh7+ Dxh7 32.Vxh7+ Kxh7 33.Vxa6 s pravděpodobnou remízou.

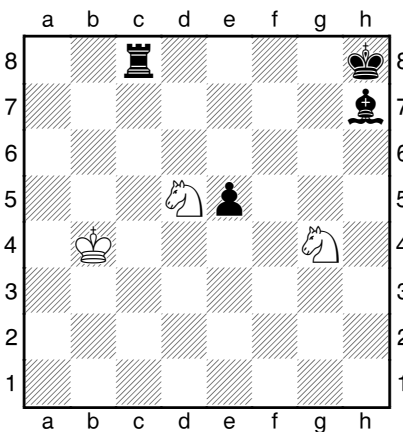
29...axb4 30.Dxh4 bxc3+ 31.Kxc3 Da7 32.Dxe4 Je5 33.g6 Bílý jde tvrdě po bodu h7 a potažmo po černém králi, ale jeho snaha narazí na hezkou odpověď černého.

33...Sd3!! Kryje z povzdálí všechny hlavní hrozby bílého a převádí partii do vyhrané koncovky se značně nezvyklým materiálem.

34.Vxh7+ Ukrajinský mladík souhlasí s redukcí materiálu a přechodem do koncovky, protože v ní jistě viděl více šancí na záchranu partie, než po 34.Da4 Dc5+ 35.Kb2 Sxg6+-

34...Dxh7 35.Dxe5+ dxe5 36.gxh7 Sxh7 37.Jg4 Vc8+ 38.Kb4

38...e4 39.Jgf6 Sf5 40.Jh5 Sg4 41.Jg3 Sf3 42.Jf5 Vc1 43.Jc3 Kh7 44.Kc4 Vc2 45.Kd4 Kg6 46.Je3 Vd2+ 47.Ke5 Vd3 48.Jed5 Vd2 49.Jxe4 Na šachovnici vznikla po dramatickém boji nepříliš často vídaná situace. Je pravděpodobně nad lidské síly ji přesně ocenit, natož pak dohrát do logického konce. Pro pomoc se ale vzhledem k přítomnosti pouhých šesti figur na šachovnici lze obrátit k šachovému softwaru. Šestikamenové Tablebasis nám to poví naprosto přesně:

Šachový magazín

www.sachinfo.cz
SACHinfo

8x ročně potěšení pro každého šachového fanouška!

- rozhovory
- teorie
- problémový šach
- korespondenční šach
- komentované partie z nejdůležitějších světových i domácích akcí
- Koncovky
- Hádání tahů
- soutěžní křížovka
- Co-kdy-kde
- a další...
- V každém čísle barevná příloha
- pevná vazba
- minimálně 100 stran

Roční předplatné 550 Kč

VYDÁVÁ:

ŠACHinfo

Ing. Břetislav Modr

pošt. příhr. 3

150 21 Praha 5

info@sachinfo.cz

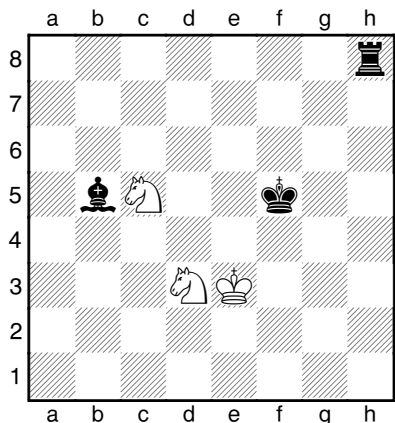
www.sachinfo.cz

GM Sergej Karjakin

„Černý dává mat 208. tahem!“, říká neomylný program. Každým špatným tahem si ale černý může své vítězství oddálit o více jak dalších téměř sto tahů... „Plánem černého je umístit svého krále mezi bílé jezdce a napadat jednoho z nich bez toho, aby jej měl bílý možnost odehnat pryč. Ale to je mnohem snadnější vysvětlit, než zrealizovat v praxi.“ (IM Notkin)

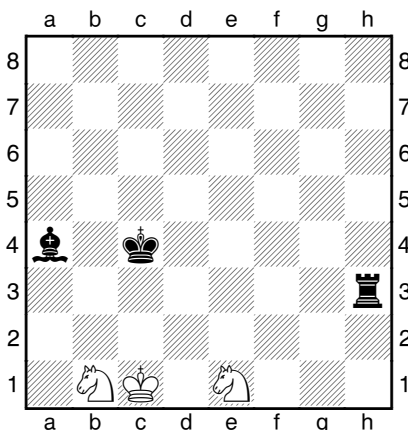
49...Va2 50.Jf4+ Kh6 51.Je6 Va5+ 52.Kf4 Sd1 53.Jd4 Kg6 54.Jc3 Sh5 55.Je4 Vd5 56.Ke3 Vd8 57.Jc6 Ve8 58.Kd4 Va8 59.Je5+ Kg7 60.Jd6 Kf6 61.Je4+ Ke6 62.Jc5+ Kf5 63.Jc6 Ve8 64.Jb4 Vd8+ 65.Ke3 Se8 66.Jbd3 Sb5 67.Jb4 Vh8 68.Jbd3

68...Vh3+ Chyba, po které bude černému zmacení bílého krále bude trvat dalších 161 tahů. Naopak po správném 68...Ve8+ černý vyhraje v padesáti třech tazích...

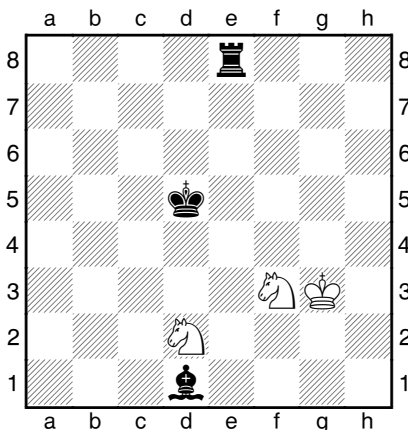
69.Kd4 Vh4+ 70.Ke3 Vc4 71.Jb3 Ve4+ 72.Kd2 Vh4 73.Kc3 Ke4

74.Jd2+ Kd5 75.Jb4+ Kd6 76.Jc2 Vh3+ 77.Kb2 Kd5 78.Ja3 Sa4 79.Jc2 Kc5 80.Kc1 Vd3 81.Je1 Vc3+ 82.Kb2 Kb4 83.Jb1 Vb3+ 84.Kc1 Vh3 85.Jc2+ Kc4 86.Je1

86...Vh1 Další nepřesnost, která prodlužuje podle Tablebase výhru o třicet čtyři tahů. Přesnou cestou bylo programem nabízené: 86...Kd4 87.Jc2+ Kd3 88.Je1+ Ke2 89.Jc2 Vh1+ 90.Kb2 Kd3 91.Jb4+ Kc4 92.Jd5 Vh2+ 93.Ka3 Sc2 94.Je3+ Kd3 95.Jg4 Vh5 96.Jf2+ Ke2 97.Jc3+ Kxf2+.

87.Kd2 Vh2+? 88.Ke3 Sd1 89.Jd2+ Kd5 90.Jef3 Ve2+ 91.Kf4 Ve8 92.Kg3? Po nejlepším 92.Jg5! by černý pro dosažení úspěchu musel hrát ještě dalších 135 tahů

92...Vf8 93.Kg2 Sxf3+? Pozice je pro černého stále vyhraná, ale Širovův poslední tah je již chybou, která dovoluje mladému Ukrajinci partii zachránit. Správné bylo 93...Ve8 94.Jf1 Ke4 95.Jg5+ Kd4 96.Jf3+ Kd3 97.J1h2 Ke3 98.Jf1+ Ke2 99.Jg3+ Kd3 100.Jh4 Vf8 101.Jg6 Vf6 102.Jh4 Ke3 103.Jf1+ Kf4 104.Kg1 Sa4 105.Jd2 Sb5 106.Jg2+ Ke5 107.Je1 Kd4 108.Jdf3+ Ke3+.

94.Jxf3 Ke4 95.Jd2+ Kd3 96.Jf1 Vf6 97.Jg3 Vf4 98.Jh5 Vf8 99.Jg3 Ke3

100.Jf1+ Ke2 101.Jg3+ Ke1 102.Je4 Vf7 103.Jg3 s remízou

Samotný finálový zápas se nesl za neustálé iniciativy Alexeje Širova. V první a zejména ve třetí partii zápasu získal bílými figurami velice slibné pozice, ale Kamského tuhou a přesnou obranu se mu přes veškerou snahu nepodařilo prorazit. Rozhodly tak partie, ve kterých měl Gata Kamsky bílé figury. I tam se Alexej snažil hrát nekompromisně na výhru, ale štěstěna jej protentokrát opustila. Pro výsledek zápasu byla rozhodující druhá partie, která se nakonec ukázala jako jediná rezultativní partie letošního finále.

GATA KAMSKY (2714)– –ALEXEJ ŠIROV (2739)

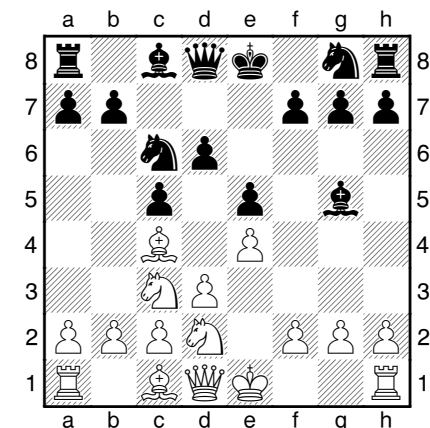
Sicilská obrana [B30]

Chanty-Mansijsk 2007

Komentuje: Václav Pech

1.e4 c5 2.Jf3 Jc6 3.Jc3 Gata Kamsky podle vlastních slov zaostává za hráči nejužší světové špičky ve znalosti nejaktuálnější teorie zahájení, a tak v této partii rozhodně nehodlá diskutovat o Širovově domácí přípravě ve Svěšnikovově variantě, o kterou si vylámal zuby i Segrej Karjakin.

3...e5 4.Sc4 Se7 5.d3 d6 6.Jd2 Sg5

7.Dh5 „Méně častý tah, který mi navrhl Emil Sutovsky“, vysvětlil Američan výběr svého pokračování. Standardním pokračováním v této pozici bývá tah 7.Jf1, které v poslední době použil například Vasilij Ivančuk proti Péteru Lékovi v jejich vzájemném zápasu v ukrajinském Mukačevu.

Po 7...Sxc1 8.Vxc1 Jge7 9.Je3 0-0 10.0-0 Jg6 11.Jcd5 Jce7 12.c3 Se6 13.Jxe7+ Dxe7 14.g3 Vab8 15.a4 Dd7 16.Db3 získal bílý malou výhodu. Ivančuk-Lékó, Mukačevo 2007.

7...Jh6 8.h3 Jd4 9.0-0 Pravděpodobně nový tah, který je lepší než dosud hrané pokračování z partie Svidler-Smirin (Moskva 2002), kde po 9.Sb5+ Kf8 10.Dd1 f5 11.Sc4 g6 12.exf5 Jhxf5 13.Jde4 Sxc1 14.Dxc1 Kg7 15.0-0 b5 16.Sxb5 d5 bílý rozhodně ze své pozice nijak odvázaný nebyl.

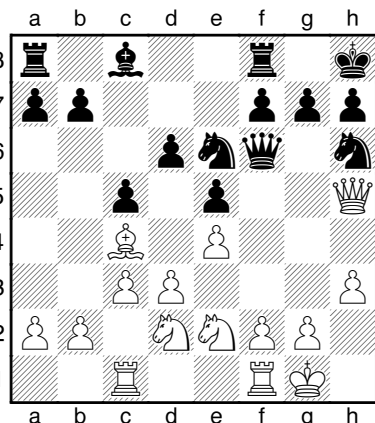
9...0-0 10.Jb3 „Myslel jsem si, že po 8.h3 a 10.Jb3 stojím o něco lépe. Ale ve chvíli, kdy černý převedl svého jezdce na e6 a černá dáma se zjevila na f6, jsem nemohl najít další pokračování,“ uvedl Gata Kamsky po partii.

10...Sxc1 11.Vaxc1 Je6

12.Je2 „Přirozený tah, který by zahrálo devět vel mistrů z deseti,“ psal v on-line komentáři vel mistr Širov. Jinou možností pak podle něho bylo 12.g3, i když bílý po 12...Jg5 nemůže hrát 13.h4? pro

13...Jh3+ 14.Kg2 Sg4! s odchylem bílé dámy.

12...Df6 13.Jd2 Kh8 14.c3

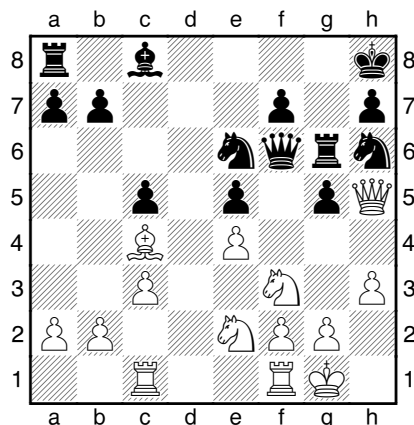

14...g5 Typicky širovovský tah, který Gatu Kamského podle jeho vlastních slov při propočtu ani ne napadl. Alexej Širov se jako obvykle nespokojuje s pasivní hrou a sám hledá všechny možné komplikace. Jeho partie jsou pro diváky téměř vždy zajímavé a atraktivní. Širov je ochoten riskovat i v tak důležité partii, jakou je finále Světového poháru, a příliš nehledí na

to, jakou barvu mají zrovna jeho figury.

15.d4 Správnou reakcí na křidelní útok bývá zpravidla protiakce v centru šachovnice a nejinak je tomu i v této partii. Kamsky po tahu 14...g5 dlouho počítal. Pozice byla podle něj velice ostrá, ale v každém případě hratelná a Kamsky neměl dojem, že by v partii někde riskoval porážku. Podle velmistra Širova nefunguje tah 15.Df3 pro 15...Dg6! a černý by hrozil nástupem svých pěšců f7-f5 a g5-g4.

15...Vg8 16.dxe5 dxe5 17.Jf3 Vg6

1.
moment

Léto 2008

Vaše letní dovolená na Krétě začíná už teď

SONY

DÁREK

Vybírat včas se vyplatí!

- digitální fotoaparát Cyber-shot od SONY (7,2 megapixelů) ke každému odletu v srpnu
- minimální záloha jen 990 Kč na osobu
- až dvě děti zdarma po celou letní sezónu
- garance nejnižší ceny

Tato výjimečná nabídka platí pouze do 15. 1. 2008.

1. on-line prodej • www.fischer.cz • 800 12 10 10

Cestovní kancelář

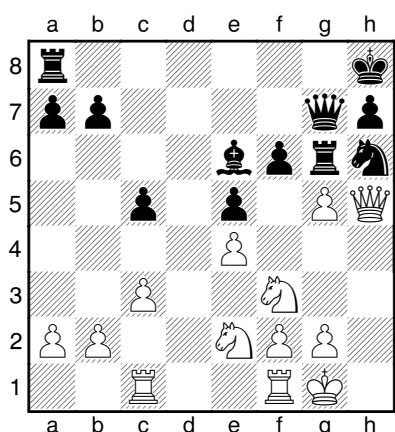
FISCHER

18.h4 „Poté, co jsem zahrál 18.h4, jsem si říkal, že nestojím o nic hůře – bitva teprve začínala. Odpověď 18...Dg7 byla podle mě silným tahem. Pravděpodobně nepřesný byl ale až můj devatenáctý tah 19.Sxe6. Kdybych postavil věž na d1 s hrozcí nepříjemnou invazí na pole d8, černý by pak musel hrát něco jako 19...gxh4,“ hodnotil tento úsek partie její vítěz. Alexej Širov se naopak domníval, že by mohl na tah věží na d1 odpovědět jezdcovým skokem na centrální pole 19...Jd4.

18...Dg7 „Po tahu 18...Dg7 bylo všechno víceméně vynucené,“ říká vůdce černých figur. „Možná bylo ale lépe zahrát později 22...Dg4 místo 22...Dxf6. Po výměně se dostane černá věž na g4 a jezdec přejde na f7 a černý by mohl eventuálně získat pěšce f6 s vyrovnáním,“ dokončuje svoje popartiové úvahy španělský reprezentant.

19.Sxe6 Kamsky raději mění potenciálně nebezpečného černého jezdce, ale jak se jak bylo napsáno výše, po partii tento tah příliš nechválil a považoval za lepší 19.Vcd1

19...Sxe6 20.hxg5 f6!

21.gxf6 Pochopitelně nelze brát jezdce 21.gxh6 pro 21...Vxh6 a bílé dámě chybí jakýkoli ústup.

21...Vxg2+ 22.Kh1 „Po 21...Vxg2 22. Kh1 jsem si myslel, že černý musí zahrát jezdcem na d7.“ (Gata Kamsky)

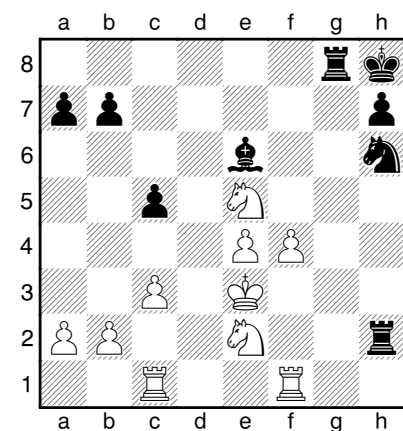
22...Dxf6 Jak již bylo zmíněno, do úvahy přicházelo 22...Dg4 23.Dxg4 Vxg4 s dalším Jf7 a Vf4 s dobráním pěšce f6 a komplikovanou hrou s pravděpodobně rovnými šancemi.

23.Dxe5 Dxe5 Na lákavé a hezké 23...Vh2+ by bílý pokračoval chladnokrevným 24.Kg1 s pozicí, kde bílý rozhodně není nijak ohrožen.

24.Jxe5 Vg5 24...Vag8? 25.Jf4 V2g5 26.Jf3+-

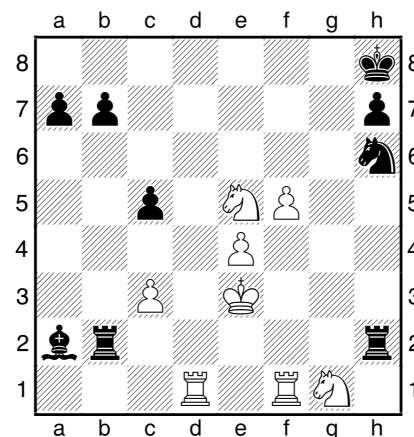
25.f4 Vh5+ 26.Kg1 Vg8+ 27.Kf2 Vh2+ 28.Ke3

28...Vgg2?! Pravděpodobně příliš ambiciózní pokračování. Lépe bylo asi zahrát 28...Jg4+, což potvrzuje i Gata Kamsky: „V případě 28...Jg4 nebo 29...Jg4 po 28...Vg2 29.Jg1 kontroluje černý střelec pole d1 a černý jednoduše vyleze se svým králem, nebo natáhne svého h-pěšce.“

29.Jg1! Vxb2 „Jakmile vzal černý na b2 a já zahrál 30.f5, myslím, že už měl černý jenom malé šance na přežití,“ uvádí Kamsky. Širov neustále touží získat více než vyrovnání po 29...Jg4, a to se mu stane osudným.

30.f5 Sxa2 31.Vcd1

31...Vbc2? Podle velmistra Širova rozhodující okamžik v partii. „Udělal jsem chybu, když jsem zahrál 31...Vbc2. Lepší bylo 31...Vhg2, abych se mohl krýt před šachováním bílé věže.“ Jinou možností, jak v partii pokračovat, byl i tah 31...Jf7.

32.Vd8+- Jg8 33.Jgf3 Vxc3+ 34.Kf4 Vh6 35.Vg1 Vf6 36.Jg5 h6 37.Jgf7+ 1-0

V Chanty Mansijsku byla sehraána celá řada nádherných partií. S turnejem se rozloučíme analýzou jedné z nich, kterou pro Šachový týdeník připravil brněnský velmistr Radek Kalod.

RUSLAN PONOMARJOV (2705) – KRIŠNAN ŠAŠIKIRAN (2661)

Dámský gambit [D20]

Chanty-Mansijsk 2007

Komentuje: GM Radek Kalod

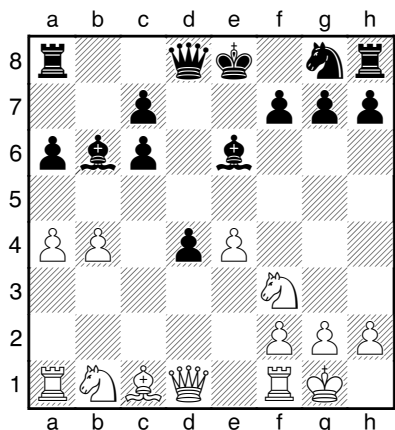
1.d4 d5 2.c4 dxc4 Přijatý dámský gambit platí za solidní obranu. V K.O. soutěži na 2 partie je potřeba černými bodovat a bílými se snažit o nápor. Proto mladý Ind volí toto zahájení.

3.e4 Je možné i pokračovat klidněji prostřednictvím 3.Jf3.

3...e5 4.Jf3 exd4 5.Sxc4 Jc6 6.0-0 Se6 7.Sb5 Dalším hlavním pokračováním je 7.Sxe6 fxe6 8.Db3, jak hrál Levon Aronjan. Buď má Ruslan Ponomarjov něco za lubem, nebo z nervozity přehodil tahy. 7.Sxe6 fxe6 8.Db3 Dd7 9.Dxb7 Vb8 10.Da6 Jf6 11.Jbd2 Sd6 12.b3 0-0 13.Sb2 Sf4 14.g3 Sh6 15.Sa3 Jxe4 16.Sxf8 Jxd2 17.Jxd2 Sxd2 18.Sa3 Dd5 19.Dc4 Dxc4 20.bxc4 Je5 21.Vab1 a bílý stál o něco

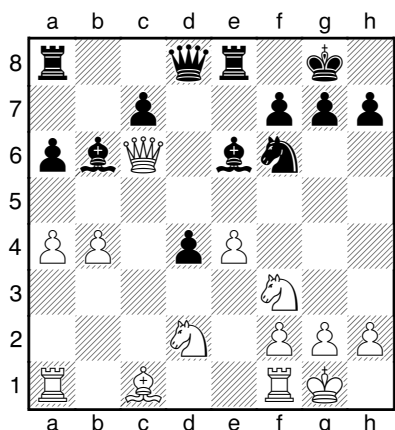
lépe a postupně svého soupeře přehrál (Aronjan, L.-Širov, A., 2007).

7...Sc5 8.b4 Sb6 Chybou by bylo **8...Sxb4?! 9.Da4 a5 10.a3 Se7 11.Jxd4± 9.a4 a6 10.Sxc6+ bxc6**

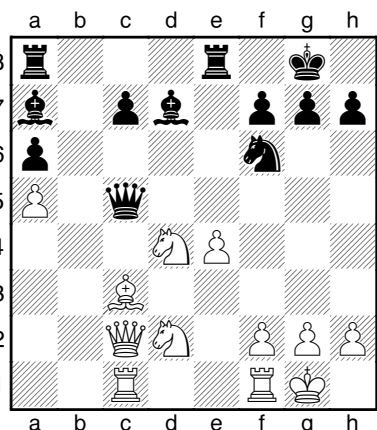
11.Jbd2 Jedná se o novinku. Bílý s postupem a4-a5 nespěchá. Veselin Topalov na tomto místě před měsícem použil 11.a5 a slavil úspěch. 11.a5 Sa7 12.Sb2 Jf6 13.Jbd2 0-0 14.Dc2 Jg4 15.h3 Jf6 16.Je5 Sd7 17.Vf1 De7 18.Jdf3 c5 19.bxc5 Dxc5 20.Dd2 De7 21.Sa3 c5 22.Dxd4 Sb5 23.Dc3 Vfd8 je pozice sice vyrovnaná, ale bílý uplatnil lepší chápání šachu a vyhrál v 51. tahu. (Topalov, V.-Nisipeanu, L., Vitoria Gasteiz ESP 2007)

11...Jf6 12.Dc2 0-0 13.Dxc6 Ve8 Černý zde disponoval zajímavou možností **13...a5** s myšlenkou vynutit b5 a později prostřednictvím Vc8 a případně Sd7 prosadit c7-c6, a zbavit se tak slabého pěšce na c7. Černý má dvojici střelců, a tak by podobnou možnost měl využít. **13...a5!? 14.b5 Ve8 15.Sb2 Vc8**

14.Sb2 Sd7 15.Dc2 De7 16.Jxd4 Dxb4 17.Sc3 Dc5 18.a5 Sa7 19.Vac1 Udělejme si malé zhodnocení pozice. Bílý má více prostoru, jeho pěšcová struktura je kompaktnější, ale

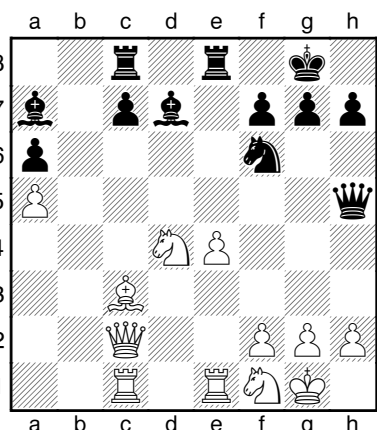
černý má dvojici střelců a pozice je relativně otevřená. Pozice je v dynamické rovnováze.

19...Vac8 19...Vad8

20.Vf1 Dh5 20...Vcd8

21.Jf1

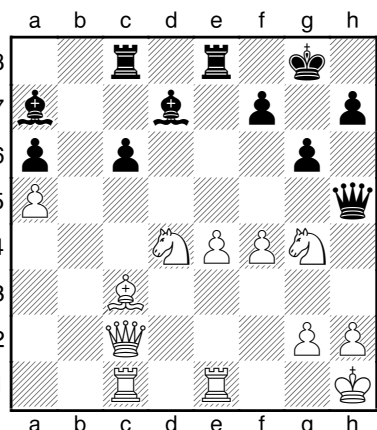
21...Jg4 Ale tento tah je již chyba. Černý měl přiznat omyl a zahrát věží na d8: **21...Vcd8 22.Jg3 Dc5** s nejasnou pozicí.

22.f3 Je5 23.Kh1 g6 24.Je3 Jezdec směřuje na pole d5.

24...c6 Černý brání pole d5 před bílým jezdcem.

25.f4 Bílý aktivně rozmístil své bojové síly a vytěsňuje soupeřovy figury z centra.

25...Jg4 26.Jxg4

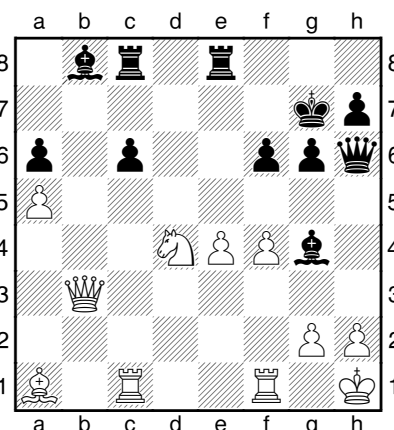
26...Sxg4?! Nepřesnost. Lepší bylo brát na g4 dámou, neboť dáma na g4 stojí aktivněji než na h5.

27.Sa1 Bílý cítí potřebu dlouhé diagonály. Černý má dvojici střelců, ale diagonála a1-h8 je pro něj hotové neštěstí.

27...Sb8 27...Sxd4 28.Sxd4 Dxa5 29.Sa1

28.Vf1 Dh6 Ani jiné tahy již černému nepomůžou: **28...c5 29.Jb3 Dh6 30.Dc3 f6 31.Dxf6+-**

29.Dc3 Bílý metodicky zvyšuje tlak. **29...f6 30.Db3+ Kg7**

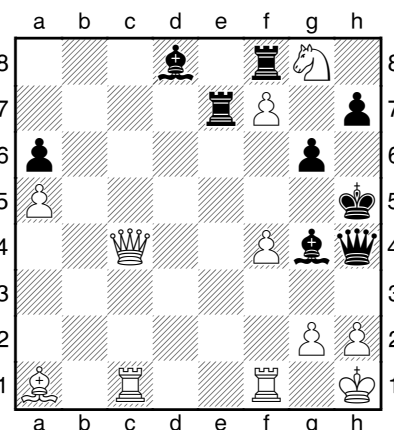

31.e5!± Nyní je vše připraveno k průlomů a černý má velké problémy s obranou.

31...c5 31...fxe5 32.Jxc6

32.Db7+ Vc7 33.Db6 Vf7 34.Jc6 Sc7 35.Dxc5+- Bílý má pěšce více a útok k tomu. Partie je rozhodnuta.

35...Dh4 36.exf6+ Kh6 37.Je7 Sd8 38.Dc4 Vf8 39.Jg8+ Kh5 40.f7 Ve7

41.Sf6 Závěrečný akord, po kterém se černý může vzdát. Zajímavá partie, kde černý neudělal žádnou hrubku. I malé nepřesnosti ale stačily k tomu, aby se jeho pozice později rozpadla jako domeček z karet. **1-0**

Václav Pech

PHOENIX-ZEPPELIN KING-SIZE-SERVICE

Kompletní řešení „v jednom“

Nabízíme Vám:

1. Individuální řešení atraktivního financování prostřednictvím CAT Finance: od pronájmu přes financování až po leasing.
2. Smluvní servisní služby „na míru“: od prohlídek přes údržbu až po plné servisní smlouvy.
3. Široké možnosti zajištění a garantování oprav a údržby.
4. Bonusová výbava strojů.
5. Dodávky náhradních dílů po celé ČR do 48 hodin.
6. 12 hodinová pohotovostní služba.
7. Nejlepší pokrytí území sítí poboček se 150 servisními specialisty a 70 mobilními servisními auty.
8. 11 půjčoven strojů The Cat Rental Store.
9. Kvalifikované poradenství pro použití a nasazení strojů.
10. Jedinečná nabídka servisně prověřených použitých strojů.

Phoenix-Zeppelin, spol. s r.o.
Lipová 72, 251 70 Modletice
info@p-z.cz, www.p-z.cz

**PHOENIX
ZEPPELIN**

NEMÁM NEPŘÁTELE, ZLOBIL SE NA MĚ JEN ALECHIN

Andor Lilienthal je ve svých devadesáti šesti letech nejstarším žijícím velmistrem. Když s ním hovoříte, je to, jako kdybyste se ponořili do proudu šachové historie. Ve třicátých letech minulého století hrál Lilienthal partie s druhým, třetím i čtvrtým mistrem světa (Emanuel Lasker, Jose Raul Capablanca, Alexander Aljechin), čímž se nemůže pochlubit již žádný jiný žijící šachista. Šachovému týdeníku se podařilo získat následující rozhovor během turnaje v Karlových Varech, jehož byl Lilienthal čestným hostem.

Šachový týdeník (ŠT): Můžete říct, jakého výsledku své dlouhé šachové kariéry si nejvíc ceníte?

Andor Lilienthal (AL): Asi jednoho přeboru Sovětského svazu. Dvacet lidí v tom turnaji hrálo, byli tam Botvinnik, Smyslov, Bronštejn. Vyhrál jsem to bez jediné porážky. Byly to tenkrát velice těžké turnaje, mnohem těžší než jakýkoli jiný turnaj v zahraničí.

ŠT: V kterém to bylo roce, Maestro?

AL: Přeborníkem jsem se stal v roce 1950. Sovětský svaz byl tehdy šachově jasně nejsilnější zemí. Botvinnik, Smyslov, Bronštejn... Žije z nich už jenom Smyslov. Víte, že Smyslov krásně zpívá? Baryton. Vystupoval moskevské opeře a také v zahraničí, v Holandsku.

ŠT: Jak to vlastně tehdy bylo s cestami předních sovětských šachistů do zahraničí?

AL: Jezdit do zahraničí byl tehdy pro každého velký problém. Víte jak to bylo... KGB, NKVD.. Můj bratr byl estrádním tanečníkem, bydlel v Londýně a měl restauraci v Soho. Když jsem za ním jel, ptali se mě: „Soudruhu Lilienthale, jak dlouho chcete v Londýně zůstat?“ Možná očekávali, že mu odpovím, že tam mám bratra a že se již domů nevrátím. Naštěstí tam byl se mnou Igor Bondarevskij a odpověděl rychle za mě: „Za dva týdny je zpátky.“ Pak jsme byli pro změnu ve Švýcarsku,

byl jsem tam jako Smyslovův trenér, a byl tam také Toluš. Říkal jsem mu: „Sašo, podívej se, jaké je to krásné město!“ a víte, co on udělal? Odešel za vedením naší výpravy, něco tam řekl a mě si pak předvolali s tím, že slyšeli, že tam chci zůstat. Takoví byli tehdy lidé. Byla to opravdu těžká doba. Kdykoliv jste odjeli někam do zahraničí, vždycky jste pak dostávali od KGB stejné otázky.

ŠT: A kde žijete nyní?

AL: Mám dvojí občanství, sovětské a maďarské. Ted' bydlím v Budapešti. Je to nádherné město. Máme v Budapešti krásný, velký byt, který jsem dostal od Jánoše Kádára. A také mám v Budapešti hezké auto, Toyotu Yaris.

ŠT: Stále ještě řídíte?

AL: Samozřejmě. Levou nohou ovládám spojku a brzdu a pravou pak jen plyn. Naučil jsem se řídit v Rusku. Kdysi se mi přihodilo, že

André Liliethal je ve svých devadesáti šesti letech nejstarším žijícím velmistrem na světě. Narodil se 5. května 1911 v Moskvě a ve své šachové kariéře se utkal se všemi mistry světa kromě toho prvního – Wilhelma Steinitze. Střídavě pobýval v bývalém Sovětském svazu a v Maďarsku, aby v roce 1976 trvale zakotvil v Budapešti. Na Rusko a zejména na jeho hlavní město Moskvu však v žádném případě nezanevřel a často ji i se svojí manželkou Olgou stále navštěvuje.

Velmistr Lilienthal zvítězil v celé řadě silných turnajů. Za svůj největší úspěch považuje první místo na Přeboru Sovětského svazu v roce 1950, kde předstihl i tehdejšího mistra světa Michaila Botvinnika a mnoho dalších skvělých šachistů. Z prvních míst se mohl také radovat ve Štubňanských Teplicích 1930, Liptovském Sv. Jánú 1930, Újpešti 1934, Barceloně 1934 a na dalších turnajích pořádaných před válkou i po ní. V maďarských barvách hrál na třech šachových olympiádách a v současnosti je vítaným hostem na všech šachových událostech včetně těch nejvyšších. Letos v září zavítal v rámci turnaje Czech Coal Carlsbad Chess Tournament i do České republiky.

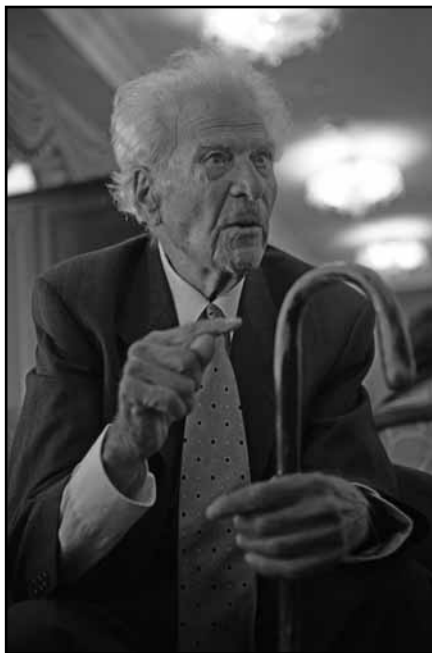
jsem jel se svojí první ženou po Moskvě a řídil takové velké auto. Sokolnik se mu tenkrát říkalo a proti mám jel MAZ. Víte, to bylo takové mohutné veliké a těžké auto. A zároveň tam jelo jedno otevřené auto, jehož vršek byl vyroben ze dřeva, a v něm seděl jeden člověk. Ten MAZ do něho narazil a toho člověka ten náraz vymrštil ven. Představte si: sedím a řídím a najednou na mě letí člověk. Hned jsem řekl své ženě: Skloň hlavu dolů! Moje žena, dej jí Bůh lehkou zemi, se stačila skrýt a já jsem rychle zabrzdil. Ten člověk mi dopadl na přední sklo a spadl na zem na levou paži. Byl trochu do krve, ale zvednul se a hned začal utíkat... Takové věci se za volanem stávají. Najezdil jsem toho autem opravdu hodně, na Kavkaz, na Krym...

ŠT: Byli jste s Jánosem Kádárem přátelé?

AL: Ano, velice jsme se spřátelili. Víte, on velice miloval šachy a navštěvoval všechny významnější šachové turnaje v Maďarsku. Kádár se nepodřizoval sovětskému diktátu a dělal věci tak, jak sám uznal za vhodné...

ŠT: A kdy jak jste se vlastně naučil hrát šachy? Také to bylo sledováním partií otce, jak se na geniální hráče minulosti a přítomnosti sluší?

AL (smích): Ne, ne! Můj otec šachy hrál, ale nebyl to dobrý šachista. Když jsem s ním hrál, mohl jsem mu dát dopředu výhodu dámy a dvou věží a stejně jsem vyhrával. Šachy jsem se naučil hrát díky svému kamarádovi, až když mně bylo šestnáct let. Koupil jsem si tehdy lístek na fotbalový zápas a zastavil se pro něho v šachovém klubu. Kamarád tam hrál nějakou partii a říká mi: „Počkej, jenom dohraji partii a půjdeme.“ A začal přemýšlet a přemýšlel a přemýšlel. Já jsem se tak naštval, až jsem mu vzteklem zboursal figury na šachovnici. On se pochopitelně také rozzlobil a chtěl mě zmlátit, a tak jsem před

ním musel utéct a i když utíkal za mnou, nepodařilo se mu mě dohnat. Tak jsem se chtěl dozvědět, nad čím to vlastně kamarád tak dlouho přemýšlel a co je to za hru, která pro něho byla zajímavější než fotbalový zápas. Šachy jsem si pak velmi zamiloval. Šachy nejsou hra! Šachy jsou skutečným uměním.

ŠT: Jaký byl vrchol vaší kariéry, kdy jste hrál nejlépe?

AL: Jak už jsem říkal, nejvíce si cením právě vítězství na sovětském přeboru z roku 1950. Hrál tam tehdy celá sovětská špička a já s nimi neprohrál ani jedinou partii, a to se s hráči formátu Botvinnika, Smyslova nebo Bronštejna, budiž mu země lehká, hned tak nepodaří. Bronštejn se mnou sehrál šest turnajových partií. Jednou se mu podařilo uhrát remízu a pětkrát prohrál. Pak všude říkal, že na světě je jen jediný šachista, se kterým nemůže vůbec hrát šachy a vždy s ním prohraje a to je Lilienthal. Hrál na mě tenkrát královský gambit a já jsem zahrál černými několik nových tahů a partii jsem vyhrál. Nejsou tady někde šachy, rád bych vám tu partii ukázal...

ŠT: A byl nějaký šachista, se kterým se vám hrálo velice špatně?

AL: Ano, byl to Aljechin. Ale v bleskových partiích jsem ho jednou porazil 3:1. Řekl mi tehdy:

„Pojďme si zahrát ještě další čtyři partie.“ Ale já jsem mu odpověděl: „Doktore,“ tak se mu tehdy říkalo, „já dnes už nechci hrát, protože si chci dnešní vítězství zachovat v paměti, abych se jím mohl po celý život chlubit.“ A tak se vám s tím tady také dnes chlubím (smích).

ŠT: Jaký byl vlastně Aljechin člověk?

AL: Aljechin byl skvělý člověk! Byl jsem u něho doma v Paříži. Jednou se hrál turnaj v bleskovém šachu a k zapsání do něj bylo zapotřebí poměrně vysokého vkladu. Aljechin se podíval na tabulku, a když tam neviděl moje jméno, tak se hned zajímal, proč nehraje Lilienthal. „Nemá peníze na zaplacení vkladu,“ odpověděli mu pořadatelé. „Já za něj ten vklad zaplatím,“ opáčil Aljechin, a tak jsem mohl hrát. Ten turnaj jsem vyhrál a z peněz za první cenu jsem se s ním chtěl vyrovnat, ale Aljechin se jen smál a mávnul rukou se slovy: „Vrátíte mi to, až se stanete mistrem.“ U Aljechina byla ještě jedna velice zvláštní věc. Víte jaká?

ŠT: Ne, to nevím.

AL: Aljechinovi se líbily ženy, které byly minimálně o patnáct let starší. Kdybyste mu ukázal nějakou mladou a krásnou slečnu, tak ta by ho určitě nezaujala. Zajímaly ho opravdu jenom starší ženy. A také miloval kočky. Měl kocoura, který se jmenoval Chess. Když se hrála olympiáda ve Varšavě, Aljechin hrál tehdy za Francii a já za Maďarsko, tak se Chess ztratil. Nedovedete si představit, jaká tehdy vznikla panika. Aljechin skoro plakal, olympionici nemohli hrát... Ale pak se Chess vrátil. Byl si přes noc najít nějakou milenkou. Jak se kocour našel, tak byl Aljechin velice šťastný, s každým se pak hlasitě a přátelsky zdravil.

ŠT: Mistře, procestoval jste mnoho měst, které se vám líbilo nejvíce?

AL: Nechcete cigaretu? Nekouříte? Víte, co řekl o kouření Mark Twain?

ŠT: Ne.

AL: Řekl: „Odnaučit se kouřit je tak jednoduché. Sám jsem to absolvoval již stokrát.“ Třeba Lasker také kouřil. Kouřil velice tlustá cigára a Maroczy o něm psal, že se s ním nedá hrát, protože neustále otravuje vzduch kolem šachovnice. Ale řekl jsem mu, že ani dvacet sedm let kouření nemůže stačit na to, aby se člověk stal mistrem světa a po celou tuto dobu si svůj titul udržel. S Laskerem jsem hrál dvě velice těžké partie. V jedné z nich jsem vyhrál a tu druhou zremizoval. Lasker musel před Hitlerem utéci do Ruska a my jsme k němu s mojí první ženou, nechť je jí země lehká, každé ráno chodili a pomáhali mu s nákupy. On totiž neuměl vůbec rusky. Lasker byl velice moudrý člověk, filozof a matematik... Pak Rusko opustil

a přestěhoval se za svojí dcerou do Ameriky, do New Yorku.

ŠT: Vlastně jste hrál, nebo se alespoň znal se všemi mistry světa. Po Laskerovi přišel Capablanca..

AL: Capablanca byl velice hezký muž, mezi šachisty určitě ten nejkrásnější. Kdyby se tehdy udělovaly ceny za krásu, tak by jistě obsadil první místo. Vzpomínám si, že hrál velice rád biliár, karambol. Když jsme hráli na turnaji v Moskvě, tak jsme s Capablancou chodili hrát do restaurace Praha. Tam tenkrát tancovali a hráli cikáni. Capablanca miloval jejich hudbu. Chodili jsme tam každý večer a bavili se, zatímco většina dalších účastníků již dávno spala. A při tomhle životním stylu Capa ten moskevský turnaj vyhrál.

ŠT: Na tom turnaji hrál tehdy i další z mistrů světa, Michail Botvinnik.

AL: Botvinnik nebyl šachovým profesionálem v tom dnešním slova smyslu. Jeho totiž vůbec nezajímaly peníze. Žena Michaila Mojsejeviče byla tanečnicí v moskevském Velkém divadle. Nebyla primabalerínou, jen obyčejnou tanečnicí. Botvinnik byl skvělý šachista, ale i toho se mi podařilo porazit. Měl jsem bílé figury a zahrál jsem na první pohled neuvěřitelný tah dáma bere na d2. Kdybyste měl šachy, tak bych vám to ukázal. Vzal jsem tehdy dámou a tím jsem si ucpal dráhu pro svého střelce. Na první pohled to nemohl být dobrý tah a to si myslel i Botvinnik. Maróczy k tomu tahu dal tenkrát dva vykřičníky a napsal, že se jedná o jeden z nejneuvěřitelnějších tahů, které kdy viděl.

ŠT: Maestro, můžete říct, že byl Michail Botvinnik vaším přítelem? Nebo pro vás byl jen šachovým kolegou?

Mistr Opo

Hledáme: fotografie, dopisy, partiáře a další dokumenty, připomínající českého šachového mistra Karla Opočenského.

Budeme vděční za jejich zapůjčení, respektive možnost si je ofotit pro připravovanou knihu o mistru Opočenském. Případně je můžeme od Vás i odkoupit.

Na knize, kterou vydá občanské sdružení Pražská šachová společnost, se autorsky podílejí velmistr Vlastimil Hort, spisovatel Vítězslav Houška a velmistr Lubomír Kaválek.

Pavel Matocha, předseda Pražské šachové společnosti

Sudoměřská 8, Praha 3, 130 00

tel: 603 861 533

e-mail: pavel.matocha@gmail.com

AL: Ne, Botvinnik byl určitě můj přítel. Víte, nikdy jsem neměl mezi šachisty nepřátele. Znal jsem a znám všechny mistra světa počínaje Laskerem a konče Kramnikem a všichni byli a jsou moji přátelé. I Bobby Fischer. Ale mým největším přítelem mezi šachisty byl jednoznačně Salo Flohr. Víte, jak jsme se seznámili? Bylo to ve Štubňanských Teplicích roku 1930, kam jsem přijel z Paříže. Neříkal jsem vám to ještě? Organizátoři mně tehdy řekli: „Promiňte, ale my vás neznáme. Nemůžeme vás zapsat.“ A Flohr se za mě tehdy přimluvil. Byl to veliký šachista a vynikající šachový žurnalista.

Říkal jsem vám, jak to bylo po Flohrově emigraci do Moskvy s jeho pasem? Ne? To vám tu historku tedy rád povím. Flohr tenkrát bydlel ve skvělém hotelu pro cizince, vynikající služby. Jednou ráno mu doručili zprávu, že se stal sovětským občanem. Přišel jsem za ním do pokoje a Flohr mi hned říká: „Mám pas, podívejte se. Jsem sovětským občanem!“ a najednou se ozval zvonek. Byl to ředitel hotelu a říká mu: „Soudruhu Flohre,“ ne pane Flohra, ale soudruhu Flohre, „musíte opustit pokoj. Dnes sem přijedou cizinci.“ Salo se tedy musel vystěhovat, ale banket na oslavu získání pasu se konal i tak.

ŠT: Skutečně jste neměl vůbec žádné nepřátele?

AL: Ne, neměl. Snad jen jednou jsem rozzlobil Aljechina. Bylo to na turnaji v Hastingsu roku 1933. Aljechinovi se tam tehdy příliš nedařilo a když v posledním kole, po dlouhém boji udolal jednoho méně známého mistra, poslal mě za ním Flohr, abych mu poblahopřál k tomu, že společně dělíme třetí místo. Aljechin se tehdy velice rozčílil a říkal, že se postará o to, abychom my dva již nikdy nehráli ve stejném turnaji. Celou situaci ale rychle urovnal Flohr, který zašel za Aljechinem do pokoje a nějakou dobu si tam spolu povídali. Pak mi zavolaal, abych za nimi

také přišel. Tam jsem se Aljechino- vi omluvil a vše bylo smazáno.

ŠT: Maestro, jaký jste byl v mládí člověk?

AL: Ve škole jsem nebyl nijak vzorný student. Byl jsem spíše... jak to říct... chuligán. Ale to se pak srovnalo. Moje máma byla operní pěvkyně. Zpívala v moskevské opeře mezzosoprán. Pak ale přišla těžká doba a nežilo se nám vůbec dobře. Začala válka a my jsme odešli do Budapešti. Maminka tam ztratila hlas a pak se musela živit jako švadlena. Šila knoflíky na vojenské uniformy. To byla velice těžká doba. Žili jsme v útulku a neměli peníze. Jednou jsme jeli s kamarádem vlakem a neměli jsme lístky. Průvodčí nás chytil vysadil na nádraží a předal policistům. A ti nás zavřeli do vězení zároveň s několika prostitutkami. Máma si tenkrát přečetla v novinách, že policie zavřela do vězení dvě děti a přišla si tam pro nás. My jsme jí říkali: „Mámo, chvála Bohu, že jsi tady. Klidně budeme o hladu, ale nenechávej nás tady.“ Byla to velice těžká doba. Mají tu velice dobrou kávu. Vy nepijete kávu?

ŠT: Ne, mám raději čaj. Maestro, měl jste, nebo ještě máte, kromě

šachu nějaké koníčka? Někaký sport, který vám přirostl k srdci?

AL: Ano, velice rád plavu. Jezdíme každý rok na Krym, nebo na Francouzskou riviéru. Bereme tam sebou i našeho pejska.

ŠT: A jak se jmenuje váš pes?

AL: Linda.... Linduška... Psi jsou skvělá zvířata. Stýská se mi po Lindušce a vím, že i jí se stýská po nás. Bydlím v prvním patře a každý den s ní chodím na procházky na dvorek. Kočky jsou jiné. Jsou falešné.

ŠT: Maestro, co máte vlastně na šachu nejraději? Co vám do života daly šachy?

AL: To vám velice rád povím. Šachy jsou nemírně krásné. Víte, to není hra. Opravdu to není hra. Je to boj na šedesáti čtyřech polích, který nemá žádných hranic. Šachy musíte prostě cítit, to měli všichni velcí hráči společně.

ŠT: Myslíte si, že mohou být šachy užitečné i pro dnešní mladé lidi?

AL: Pochopitelně. Já jsem s mládeží dlouhá léta pracoval. V Domě pionýrů v Moskvě jsem je učil hrát šachy a hrál jsem s mladými spoustu simultánek. Ve Sverdlovsku na třech stech šachovnic. V Moskvě na sto padesáti.

ŠT: Stále se zabýváte šachem?

AL: Nemohu se jím nezabývat, šachy jsou moje velká láska na celý život. Co bych měl jiného dělat? Stále hodně analyzuji a píši články, svoje analýzy pak publikuji v ruských a maďarských šachových časopisech. Kdo jenom sedí a nějakým způsobem nepracuje, to není snad ani člověk. Klidně může umřít a bude to to samé. Vždycky musíte něco dělat.

ŠT: Je veliký rozdíl mezi současnými šachy a těmi v letech vašich největších úspěchů? Pokud ano, můžete nám říci, v čem se podle vás změnily?

AL: Pochopitelně, ve všech ohledech. Dnes máte teorii zahájení rozpracovanu od úvodních tahů až do střední hry, někdy až do koncovky. A pak jsou tady počítače...

ŠT: Používáte při svých analýzách počítač?

AL: Ne, nikdy jsem ho neměl. Je to jako úplné vyřazení člověka ze hry. Člověku by bez nich bylo v šachu lépe, ty tahy jsou pak také umělé...

ŠT: Koho považujete za současného nejlepšího šachistu? Nebo otázku ještě rozšířme: kdo na vás v posledních třiceti letech svojí hrou nejvíce zapůsobil?

AL: Korčnoj hrál a stále hraje velice dobře. Skvělý byl také Hort. V Maďarsku byl po období Maróczyho nejsilnějším hráčem Portisch. Pak byla skupina ruských velmistrů. Karpov, Kasparov a dnes třeba Kramnik a pak také ten bulharský šachista... Topalov. Víte, občas mi nějaké jméno vypadne z hlavy, už přece jenom šachy nehrají a jenom analyzují.

ŠT: A Bobbyho Fischera znáte?

AL: Pochopitelně že ano. Nějaký čas žil také v Maďarsku. Také u mě přespával a analyzovali jsme spolu. A víte, jak mě zdraví? Neříká mi dobrý den. Říká: e5 bere f6! (odkaz na jeden z nejslavnějších Lilienthalových tahů, který zahájil slavnou kombinaci v jeho partii s Capablancou.). Fischer je naprostý šachový genius. Teď žije na Islandu. A víte proč?

ŠT: Ano, vím. Nemohl se vrátit domů do Spojených států.

AL: Ano. Zavřeli by ho tam, protože porušil americké embargo na tehdejší Jugoslávii a odjel tam sehrát zápas se Spasským. Geniální byl ale třeba také Míša Tal. Znáte moji známou historku, kterou jsem měl s Talem?

ŠT: Ne, ještě jsem ji neslyšel.

AL: Jednou jsem ho potkal a povídám mu, Míšo, velice mě trápí moje dlouhé příjmení Lilienthal. Chtěl bych si ho zkrátit. Z Lilienthal bych rád udělal pouze ten konec - Thal. A on mi důrazným

hlasem a s úsměvem říká: „Tal je jenom jeden!“ Tal byl fantastický šachista... Víte, že jsem trénoval mladého Petrosjana?

ŠT: Opravdu?

AL: Ano. A víte, kde jsem ho objevil? Petrosjan pocházel z velice chudých poměrů a tenkrát zamestal v Tbilisi ulice. Vzal jsem si ho s sebou do Moskvy a on se pak stal mistrem světa. Neuvěřitelný poziciční šachista. Opravdový genius.

ŠT: Mistře, závěrečná otázka: Jak jste to dokázal, že si ve svých skoro devadesáti sedmi letech tak všechno pamatujete, řídíte auto, analyzujete šachové pozice, své analýzy publikujete v odborných časopisech a vůbec skvěle vypadáte? Jak jsem mohl vidět, pijete stále kávu, kouříte papirosy...

AL: To je dar od Boha. A navíc mám skvělou ženu. Všude říkám: „Chcete-li dlouho a šťastně žít, musíte si vzít ruskou ženu!“ (smích)

Václav Pech

BORIS GELFAND: DESET POZORUHODNÝCH PARTIÍ

vydala Pražská šachová společnost, Praha 2006

Knihu deseti podrobně komentovaných partií izraelsko-běloruského šachisty Borise Gelfanda, doplněnou o krásný portrét tohoto hráče od velmistra Lubomíra Kaválka, si můžete objednat na dobírku na adrese:

PRAZSKA.SACHOVA@GMAIL.COM

Cena: 148 Kč plus poštovné

Boris Gelfand

**DESET
pozoruhodných
PARTIÍ**

s biografickou črtou
od Lubomíra Kaválka

Spolehlivý partner

- **přeprava, skladování a prodej rafinérských produktů**
- **poskytování přepravních, skladovacích a dalších speciálních služeb v této oblasti dalším subjektům**
- **ochraňování zásob státních hmotných rezerv**
- **provoz sítě čerpacích stanic EuroOil**

www.ceproas.cz

NAVARA MĚL NAMÁLE, ALE PŘESTO VYHRÁL

pokačování ze strany 1

Nejprve porazil suveréna základní části velmistra Viktora Lázničku (2610), přičemž opět převedl velkorysost a gentlemanský přístup ke hře. V koncovce první semifinálové partie, kde měl Navara střelce proti věži, ale převahu tří pěšců proti dvěma na královském křídle a volného pěšce na dámském, nabídl remízu, když Lázničkovi zbývalo již jen pouhých sedm sekund. V druhé partii pak D. Navara bezpečně vyhrál a ve finále si poradil i se zkušeným blicářem, velmistrem Eduardem Medunou (2431). Již tradiční turnaj proběhl v sobotu 15. prosince v Kongresovém sále ČVUT v Praze za přítomnosti televizních kamer.

Systém turnaje nedoznal oproti minulým ročníkům žádných změn. Na všechny účastníky čekalo nejprve třináct kol švýcarského systému základní skupiny a na neúspěšnější čtveřici pak závěrečné zápasy play-off o zisk mistrovského titulu. Co ovšem změny doznalo, to bylo startovní pole přeboru, kde jak v mužské, tak v ženské části chyběli obhájci titulu: velmistr Tomáš Polák (2505) a mezinárodní mistryně Jana Jacková (2375). Tomáš Polák svoji neúčast avizoval již v polovině listopadu: „Blicák v Praze z důvodu snížení startovního i cenového fondu hrát nebudu.“ Kromě něj letos chyběli i další přední domácí velmistři, práva účasti nevyužili ani Zbyněk Hráček (2598), Jiří Štoček (2578), Jan Votava (2546), Tomáš Oral (2536), Robert Cvek (2534), Petr Hába (2525), Radek Kalod (2492) a další.

Itak ale mužském turnaji vévodila dvě velká jména domácí scény. Oba nejvýše ratingovaní šachisté

Ve finále MČR v bleskovém šachu GM Navara (vpravo) přesvědčivě porazil GM Medunu.

David Navara a Viktor Láznička si zablicat přišli a podle očekávání byli v osmatřiceti členném startovním poli vidět. Základní částí turnaje prošel nejlépe právě Viktor Láznička. Ve třinácti kolech získal deseta a půl bodu, když vyhrál devět partií, třikrát se se svými soupeři rozešel smírně a pouze jednou podlehl – hned ve druhém kole FM Petru Zvárovi (2414). Na svoje skvělá vystoupení na někdejších plzeňských „turnajích Rudého práva“ dal v sobotu vzpomenout i velmistr Eduard Meduna. V první polovině turnaje se i díky těžkému vylosování držel blízko předních míst turnajové tabulky a drtivým závěrečným finišem, kdy na jeho štítě zůstali mezinárodní mistři Tomáš

Kulhánek (2410), Michal Konopka (2433), Jan Bernásek (2530) a FM Petr Zvára (2414), se probojoval až na druhé místo s bodovou ztrátou na vítězného velmistra Lázničku. Bronzovou příčku si vybojoval mezinárodní mistr Michal Konopka. Po skvělém startu (5,5 bodu ze sedmi kol) jej sice přibrzdil IM Pavel Čech (2430) a GM Eduard Meduna, ale výhry obou závěrečných partií dostaly M. Konopku spolehlivě do finále. O poslední postupové místo sváděli až do poslední chvíle souboj nejvýše nasazený David Navara s pardubickým mezinárodním mistrem Martinem Petrem (2440). Velmistru Navarovi (2656) se nevydařila především prostřední část turnaje, když v osmém a devátém kole podlehl

Muži

Semifinále

David Navara	1,5:0,5	Viktor Láznička
Eduard Meduna	2:1	Michal Konopka

O 3. místo

Viktor Láznička	1,5:0,5	Michal Konopka
-----------------	---------	----------------

Finále

David Navara	2:0	Eduard Meduna
--------------	-----	---------------

Ženy

Semifinále

Lucie Jínová	1:2	Kateřina Němcová
Silvie Orságová	0:2	Eva Kulovaná

O 3. místo

Lucie Jínová	2:0	Silvie Orságová
--------------	-----	-----------------

Finále

Eva Kulovaná	2:0	Kateřina Němcová
--------------	-----	------------------

Dorostenci

Semifinále

Michal Krčál	2:0	Filip Vala
Milan Kratochvíl	1,5:0,5	Josef Kratochvíl

O 3. místo:

Josef Kratochvíl	1,5:0,5	Filip Vala
------------------	---------	------------

Finále:

Michal Krčál	2:0	Milan Kratochvíl
--------------	-----	------------------

Viktorovi Lázničkovi (2610) a právě M. Petrovi. Před posledním kolem měl více nadějí na postup pardubický šachista, ale jeho prohra s Vlastimilem Babulou (2596) nechala do osudu turnaje promluvit pomocná hodnocení. Až třetí kritérium v pořadí rozhodlo pro Navaru. V prvním semifinále se utkali naši dva nejlepší šachisté, ale tentokrát se již velmistru Lázničkovi nedařilo. Po remíze v první partii triumfoval ve druhé David Navara a postoupil do finále. Jeho soupeře určil minizápas mezi Eduardem Medunou a Michalem Konopkou, kde o vítězství velmistra Meduny (2433) rozhodla až třetí partie. Finále už bylo pro velmistra Navaru (2656), alespoň při pohledu na výsledky partií, poměrně jednoznačnou záležitostí: dvakrát zvítězil, a získal tak přebornický titul. Bronz si na svém bývalém trenérovi vybojoval výhrou v úvodní partii Viktor Láznička.

Mezi ženami potvrdila své nejvyšší nasazení ženská mezinárodní mistryně Eva Kulovaná (2305), která se po nevydařeném startu (1 ze 3) rozehrála k výbornému výkonu a se ziskem deseti bodů obsadila v základní části druhé až třetí místo společně se Silvií Orságovou

Zlatou českou blicářkou se stala Eva Kulovaná (uprostřed), stříbrná skončila Kateřina Němcová (vlevo) a bronzovou byla Lucie Jínová.

(2208). Největším překvapením byl ale bezesporu výkon novoborské Lucie Jínové (2096). Prvními třinácti koly prošla se ziskem deseti a půl bodu, když svým soupeřkám ve druhé polovině turnaje věnovala pouze jedinou remízu. Poslední postupující do play-off pak byla vicemistryně světa do osmnácti let Kateřina Němcová (2250). V play-off se Lucii Jínové podařilo zopakovat svůj výkon ze základní části, kde v úvodním kole Kateřinu Němcovou porazila. Po první partii

semifinále se dostala do vedení a byla jenom krůček od zápasu o titul. K. Němcová se ale ve druhé partii pomstila a v následující partii hrané na „náhlou smrt“ si vybojovala i postup do finálového zápasu proti Evě Kulované, která si poradila se Silvií Orságovou. Pod dvou finálových partiích však úspěch slavila Eva Kulovaná. Bronz si vybojovala Lucie Jínová.

V mládežnické kategorii se nedařilo favoritům a z první čtveřice nasazených hráčů se do závěrečného boje o turnajové vavříny nekvalifikoval ani jediný: Vojtěch Rojíček (2345), Cyril Ponížil (2314), Jakub Roubalík (2297) i Jaroslav Bureš (2259) skončili před branami finále. Z jejich zaváhání těžil Michal Krčál (2157), který obsadil společně s Milanem a Josefem Kratochvílovými první příčku se ziskem devíti a půl bodu. Poslední čtvrté postupové místo si výhrou v posledním kole nad nejvýše nasazeným Vojtou Rojíčkem zajistil Filip Vala (2012). Suverénem play-off a následně i přeborníkem se stal Michal Krčál (2157), který ve finále vyhrál všechny čtyři partie.

Mistrovství ČR v bleskovém šachu se hrálo v Kongresovém centru ČVUT v Praze v Dejvicích.

PŘÍLIŠNÁ DŮVĚRA SE NEVYPLÁCÍ

Nedávno jsem pro Šachový týdeník okomentoval partii Navara – Ivanov (viz ŠT 49/2007) ze Světového poháru. V poznámkách jsem se dopustil nějaké nepřesnosti v zahájení, což mě vede k menší úvaze nad daným tématem.

Šachy jsou velmi složitá hra a vyhnout se chybám není snadné ani při komentování, kdy má člověk dost času a může využívat počítač. U některých složitých partií je prakticky nemožné neudělat v komentářích žádnou větší chybu a počet chyb lze v takových případech nanejvýše omezit. Slovní komentáře mají oproti tomu jednu výhodu, umožňují vyjadřovat různý stupeň jistoty pomocí neurčitých frází jako „s určitou převahou“. Chyby týkající se zahájení mají navíc ale ještě jeden nepříjemný aspekt: někdo se totiž může řídit doporučením a být posléze nemile překvapen.

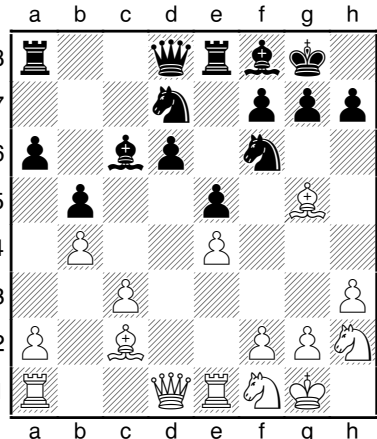
Před osmnácti měsíci jsem se dopustil chyby v komentářích k zahájení partie Navara – Svidler (Torino 2006). Všiml jsem si toho při přípravě téměř o rok později, když se mi zachtělo hrát danou variantu za druhou stranu. To se mi chce i teď, ale nevím, co bych řekl soupeři, který by se jako bílý řídil mým doporučením. Jelikož právě v zahájení se toho dnes změnilo nejvíce, mám pocit, že k většině teoretických článků na aktuální témata by bylo možno po pár měsících napsat druhý díl složený z oprav. O nic takového se nebudu snažit a uvedu pouze pár poznámek.

Na rozdíl od lékaře, pilota a dalších profesí si šachista naštěstí může dovolit chybovat, aniž by to někomu stálo život. Alespoň jsem o žádném nezvyklém úmrtí spojeném s teorií zahájení neslyšel. Ale tu variantu z partie Navara – Svidler černými asi raději hrát nebudu :-).

DAVID NAVARA-ALEXANDR IVANOV

Chanty-Mansijsk 2007

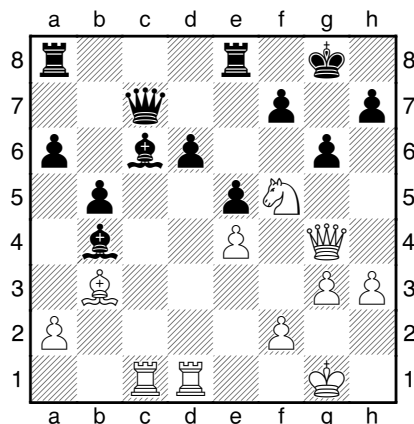
Komentuje GM David Navara

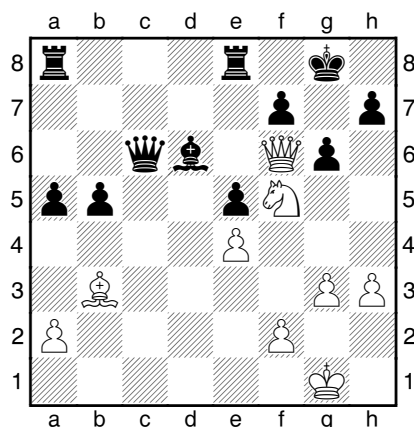
18...Dc7 Mimochodem, po 18...Se7 19.Sxf6 (19.Jg3 d5) 19...Jxf6 20.Jg4 má černý k dispozici i jiné tahy než 20...Dc7 a černý střelec někdy směřuje na g5 i po 18...h6. Doporučovat už raději nic nebudu, ale za úvahu to stojí. Jen dodám, že po 20...Jxg4 může bílý odpovědět 21.hxg4! s dalším Dd3 a Je3.

19.Sxf6 Jxf6 20.Jg4 Se7 21.Jxf6+ Sxf6 22.Je3 Sg5 23.Jf5 g6! 24.Dg4!? Toto pokračování jsem původně nedoceníl. Černý může vyrovnat, ale musí být opatrný. Po rozboru s počítačem hodnotím vyhlídky bílého optimističtěji než bezprostředně po partii. Další varianty jsou povětšinou strojové. Po tahu z partie 24.Je3?! nemůže bílý aspirovat na převahu.

24...Sf4 Hrozí h7-h5. **24...Dd8!** dává bílému na výběr mezi 25.h4 a 25.Je3, počítačová varianta 25.Jxd6 h5 26.Dg3 Sh4 27.Dd3 Ve6 28.Vad1 Df6 29.g3 Vd8 končí s malou výhodou černého, což potvrzuje, že alespoň jedno z mých doporučení bylo správné.; **24...h6 25.h4! gxf5 26.exf5 De7 (26...Dd8! a černý stojí o něco lépe) 27.f4!** Po 24...Dd8 25.h4 Sf4 nelze 26.g3? pro 26...h5. **25.g3 Sd2 26.Ved1 Sxc3 27.Vac1 Sxb4 28.Sb3** V této pozici jsem navrhl

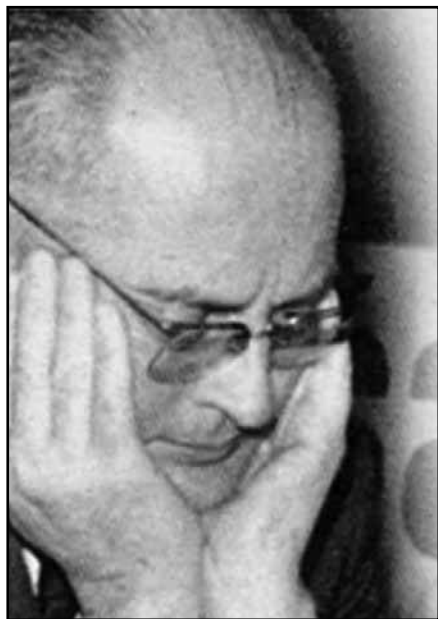
28...Sc5? Silnější je něco na způsob 28...Kh8 29.Vxc6 (29.Dg5 Dd8 (29...gxf5 30.Vxc6 De7 31.Dxf5 s malou výhodou)) 29...Dxc6 30.Dh4 d5! 31.Sxd5 (31.exd5 Db6 32.d6 Dd8) 31...Db6 32.Sxa8 gxf5, ale ta pozice visí na vlásku (32...Vxa8? 33.Vd6!) Stroj mě ale upozorňuje na odpověď **29.Dg5** s prudkým útokem. Sílu hrozeb bílého ukazuje varianta **29...a5?** S ideou a5-a4 Pozici nerozumím, ale když Fritz navrhuje 29...Va7! 30.Jh6+ Kg7 31.Jxf7 Dxf7 32.Sxf7 Vxf7 s malou až citelnější výhodou bílého, tak to asi bude s problémy obrany vážné. **30.Vxd6!! Sxd6 31.Vxc6! Dxc6 32.Df6**

s matovým útokem. Teď se bílému tah 25.g3 dokonce hodí. Sečteno a podtrženo: na komentářích si většinou dávám záležet, ale přílišná víra v jejich správnost může vést k nehezským výsledkům, jak jsem se o tom ostatně sám někdy přesvědčil.

David Navara

OBRANA JUGOSLÁVSKÉHO GEOGRAFA

Před sto lety, 19. prosince 1907 se ve slovinské Idriji narodil pětinasobný lídr jugoslávského olympijského týmu, vynikající šachový teoretik a praktik, velmistr Vasja Pirc.

Z Idrije se v mládí přestěhoval do Mariboru, pro svá univerzitní studia si zvolil slovinskou metropoli Lublaň, kde absolvoval geografii. V roce 1927 se stal přeborníkem Lublaňského šachového klubu a v létě získal na V. národním amatérském turnaji v Karlovcích první místo a s ním také titul mistra. Po ukončení vysokoškolských studií se Pirc věnoval již pouze šachu. Vedl šachové rubriky v několika novinách a velice populární byla zejména jeho rubrika v žurnálu „Jutro“, kterou řídil v letech 1934–1941. Byl spoluautorem několika šachových knih. Po skončení 2. světové války pracoval ve Výboru pro tělesnou výchovu jako referent pro šachy a do roku 1960 byl instruktorem Slovinského šachového svazu.

Ještě před druhou světovou válkou přišla Pircova zlatá šachová léta. Titul mezinárodního mistra získal v roce 1929 na turnaji v Rogaški Slatini, kde dělil třetí místo za Akibou Rubinsteinem a Salo Flohrem. Hned v následujícím roce byl druhý ve Štubnianských Teplicích za Lilientalem, ale před Flohrem

a Eliskasesem. Na stupních vítězů stanul i ve Sliči 1932 (třetí místo za Flohrem a Vidmarem) a v Budapešti 1934 (třetí místo za Lilientalem a Flohrem). V „domácím“ Mariboru 1934 dělil první místo s L. Steinerem a předstihl třeba Rudolfa Spielmana, kterého ve svižné partii porazil.

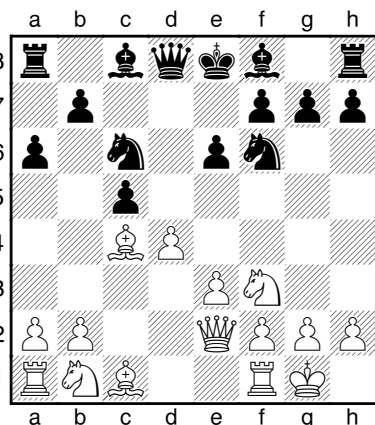
VASJA PIRC–RUDOLF SPIELMANN

Dámský gambit [D28]

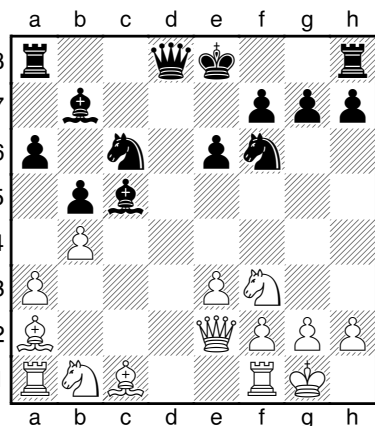
Maribor 1934

Komentuje: Vasja Pirc

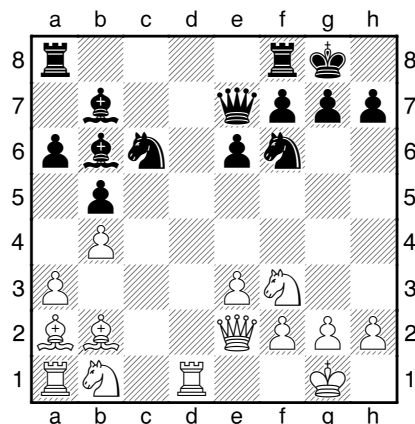
1.d4 Jf6 2.Jf3 d5 3.c4 dxc4 4.e3 c5 5.Sxc4 e6 6.0-0 Jc6 7.De2 a6

8.a3 Hrává se také 8.Vd1 nebo 8.Jc3. Zahraný tah byl tehdy novinkou, která ovšem černého při správné hře nemůže ohrozit.
8...b5 9.Sa2 Sb7 10.dxc5 Sxc5 11.b4

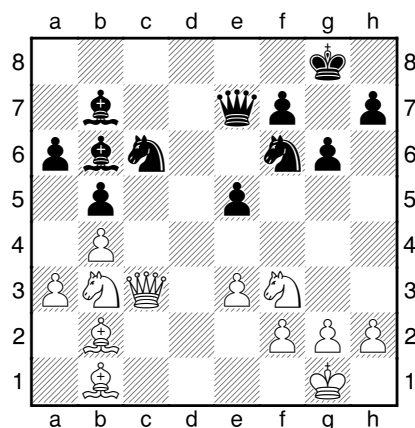

11...Sb6? Střelec ustupuje na špatné pole. Správné bylo jít na e7 s tím, že odtamtud střelec pomáhá při obraně královského křídla.
12.Sb2 0-0 13.Vd1 De7

14.Jbd2 Tím, že bílý prozatím odkládal vývin dámského jezce, získal nyní možnost jej vyvinout na d2, kde nepřekáží černopolnému střelci v jeho tlaku na královské křídlo soupeře. Bílý jezdec by se rád dostal na pole c5.

14...Vfd8 15.Vac1 Vd7 16.Sb1 Vad8 17.Jb3 Vxd1+ 18.Vxd1 Vxd1+ 19.Dxd1 e5 20.Dc2 g6 21.Dc3

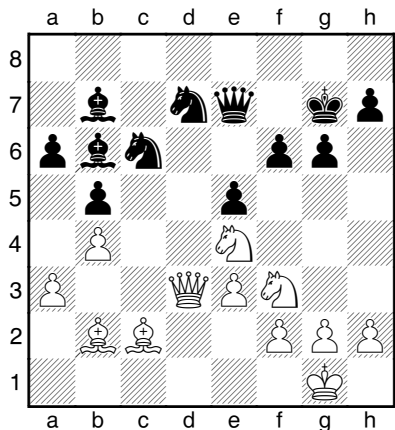
21...Dd6? Výhoda bílého nebyla až do tohoto tahu nijak velká a při správné hře by partie měla skončit remízou. Zahraný tah dámou je ale chyba, která černého zahuší. Správným pokračováním bylo zahrát 21...Jd7 a černý by měl mít dostatek možností, jak partii udržet.

22.Sc2 Jd7 23.Jbd2 Jezdec míří na slabé pole d6.

23...f6 Uzavírá bílému silnou diagonálu a1-h8, ale zároveň vytváří nové slabiny.

24.Je4 De7 25.Dd3 Hrozí surovým 26. Dxd7!

25...Kg7

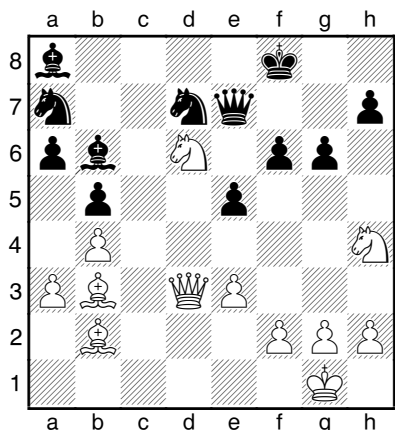

26.Jd6 Díky napadení střelce na b7 získává bílý rozhodující tempo pro mobilizaci svých figur k útoku na černého krále.

26...Sa8 27.Jh4 S opětovnou hrozbou vidličky Jhf5+

27...Kf8 28.Sb3! Splétá matovou síť a zároveň hrozí zahrát 29.Dd5

28...Ja7 Na 28... Jd8 bílý zahraje 29. Dxc6 se ziskem nejméně dvou pěšců

29.Jxc6+! hxc6 30.Dxc6 a černý se vzdal, protože nemůže pokrýt hned několik matových hrozeb najednou. 1-0

Pircovým úspěchem bylo bezesporu i čtvrté místo v Poděbradech 1936, o které se podělil s Gideonem Stahlbergem (za Flohrem, Alechinem a Foltyssem). Titul velmistra obdržel V. Pirc ale až za své vítězství na mezinárodním turnaji v Lodži 1938, kde o bod a půl předstihl druhého Tartakowera. Ve stejném roce vítězí ještě v Hazburgu před Jefimem Bogoljubovem.

Šachový tisk Pirce v té době považoval za jednoho z deseti nejsilnějších hráčů světa. V roce 1938 byl nominován jako první náhradník na turnaj

AVRO, jeden z nejsilnějších turnajů šachové historie vůbec.

V poválečném období již Pirc podobně jako mnoho jeho vrstevníků tak výrazných úspěchů na mezinárodní scéně nedosahoval. V roce 1947 sice vítězí společně s O'Kellym v Tepličích-Šanově, ale na další velkou mezinárodní medaili musel počkat až do roku 1951, kdy dělil se Stahlbergem druhé místo na Stauntonově memoriálu. Posledním výborným rokem se dvěma prvenstvími byl rok 1954, když Vasja Pirc triumfoval v Amsterdamu a Beverwijku.

V roce 1953 vyhrál také naposledy přebor Jugoslávie (od roku 1935, kdy triumfoval poprvé, celkem 5 vítězství).

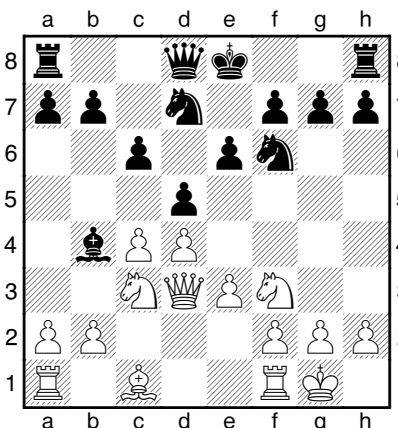
Během své kariéry na šedesáti čtyřech polích sehrál několik zápasů s předními světovými šachisty. V roce 1931 podlehl Robertu Spielmannovi (4:6), o rok později porazil ve Splitu „neprůstřelného“ Petara Trifunoviče (3,5:2,5) a jeho největším zápasovým úspěchem je remíza 5:5 proti bývalému mistru světa Maxi Euwemu. V zápasu hraném roku 1949 v Bledu a Lublani vyhrál každý ze soupeřů po dvou partiích při šesti remízách. Svého velkého soupeře porazil Vasja Pirc hned v úvodní partii zápasu.

VASJA PIRC—MAX EUWE

*Slovanská obrana [D12]
Bled 1949*

Komentuje: Vasja Pirc

**1.d4 d5 2.c4 c6 3.Jf3 Jf6 4.e3 Sf5
5.Sd3 e6 6.0-0 Jbd7 7.Jc3 Sxd3
8.Dxd3 Sb4**

9.Sd2 Tah poprvé použitý Bondarevským v Saltsjobadenu 1948,

ŠACHOVÝ TÝDENÍK

**CHCETE DOSTÁVAT
ŠACHOVÝ TÝDENÍK
KAŽDÝ ČTVRTEK
ZDARMA DO SVÉ
E-MAILOVÉ SCHRÁNKY?**

**STAČÍ NAPSAT
NA ADRESU**

pavel.matocha@gmail.com

**NA STEJNÉ ADRESE
UVÍTÁME VŠECHNY
VAŠE PŘIPOMÍNKY
A PŘÍSPĚVKY**

Vydává občanské sdružení
Pražská šachová společnost.

Vasja Pirc (vlevo) hraje s bývalým mistrem světa Maxem Euwem.

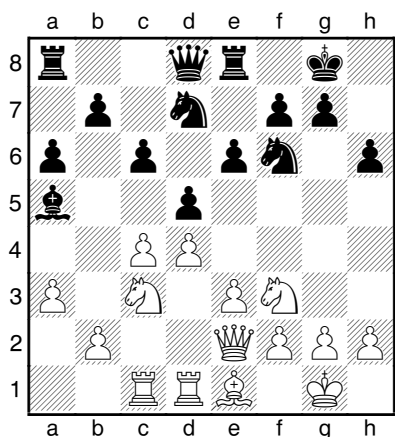
na který černí až do této partie nenašli uspokojivou odpověď.

9...Sa5 Novinka. Za slabá byla považována pokračování 9...Db6, 9...Sxc3 i 9...Ja6.

10.Vfd1 Idea tohoto tahu spočívá mj. v tom, že bílý nyní může zahrát i 10.b4, protože nejde 10...Sxb4 pro 11.Jxd5!

10...0-0 11.Vac1 Ve8 12.Se1 h6 13.De2 a6 Černý se nakonec rozhodl vyčkat s provedením postupu e6-e5, protože by mu po následných výměnách zůstal slabý pěšec na d5.

14.a3

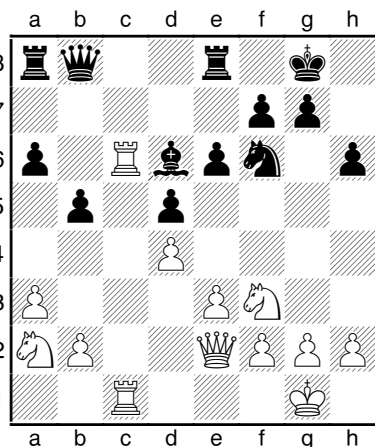
14...b5? Pokus černého o protihru na dámském křídle bílý jednoznačně vyvrátí. Pokud by ale černý zahrál nějaký další vyčkávací tah,

pokračoval by bílý b2-b4 s dalším e3-e4 a zjevnou výhodou.

15.cxb5 cxb5 16.Vc2 Bílý připravuje obsazení sloupce „c“, kde mu černý nemůže nijak oponovat. Na 16...Vc8 by přišlo 17.Jxd5 exd5 18.Vxc8 Dxc8 19.Sxa5

16...Sc7 O něco lepší bylo 16...b4 17.Vdc1 Sd6 18.Ja2 Jb6 19.Sa5 Db8 Jediná možnost, jak se může černý zbavit nepříjemné vazby.

20.Sxb6 Dxb6 21.Vc6 Db8

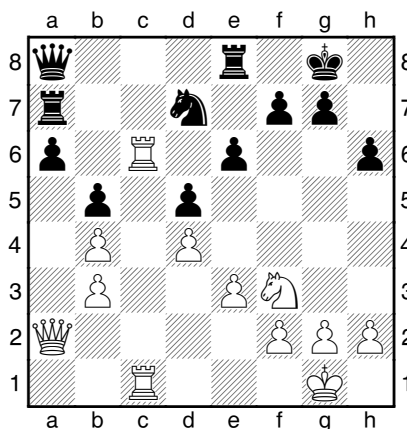

22.Jb4! Sxb4 Na...22...a5 přijde 23.Ja6 Db7 24.Vxd6 Vxa6 25.Vxa6 Dxa6 26.Vc5 Vb8 27.a4

23.axb4 Jd7 Ani tady se černý neuvolní pomocí 23...a5 pro 24.bxa5 Vxa5 25.V6c5 s hrozbou 26.b4

24.b3 Va7 Do třetice nelze 24...a5. Bílý odpoví 25.Vc7 Vd8 26.bxa6 Vxa5 27.Dc2 Va7 28.Vxa7 Dxa7 29.Dc7 Dxc7 30.Vxc7 s dalším Vb7 a ziskem pěšce.

25.Da2 Da8

26.Da5! Jednoduchým a účinným tahem blokuje osvobozující možnosti černého.

26...Vb8 27.h3 g6 28.Vc7! Jb6 Nepomáhá 28...Vxc7 29.Vxc7 Vb7 30.Vxb7 Dxb7 31.Dd8+ Kg7 32.De7 Dc6 33.h4 s dalším g4-g5 **29.Je5 Vxc7 30.Vxc7 Vb7 31.Vc6 Da7 32.Jd3 Kg7 33.Jc5 Vb8 34.Jxa6 Vc8 35.Dxb6 1-0**

Ještě více než svými turnajovými úspěchy ale Vasja Pirc proslul analytickou prací na poli šachových zahájení. Jeho nejznámějším počinem je bezesporu rozpracování zahájení 1.e4 d6 2.d4 Jf6. Tomuto zahájení se věnoval od léta roku 1948 a v pozdější době byl ochoten obranu, která dodnes nese jeho jméno, principiálně hájit i v praktických partiích. Pircova obrana ale zdaleka nebyla jediným zahájením, kde se uplatnil Pircův rukopis; významné teoretické novinky objevil i v dámském gambitu, Meránské obraně, Nimcovičově indické, Colleho systému či v Katalánské hře.

Velmistr Vasja Pirc zemřel 3. června 1980.

Václav Pech

Šachový týdeník

vydavatel: občanské sdružení Pražská šachová společnost, Sudoměřská 8, Praha 3 • prazska.sachova@gmail.com

šéfredaktor: Pavel Matocha (tel: 603 861 533, e-mail: pavel.matocha@gmail.com)

výkonný redaktor: Václav Pech (tel: 777 275 621, e-mail: vasek.pech@gmail.com)

sazba a grafická úprava: Jan Reich (e-mail: honza.reich@gmail.com)

editor čísla: Pavel Houser • jazykový korektor: Jan Mácha